

เอกสารวิทยาเขตฯ
ห้ามนำออกจากห้องสมุด
ใช้เฉพาะ ชั้น 5 เท่านั้น

การศึกษาความต้องการของ นักศึกษา ต่อการบริการทางวิชาการ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

A study of the students' attitude towards academic services of
Rajamangala University of Technology Krugthep.

BTC-Library

3 2000 00068667 7

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณา ไชยวิโน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส ประสงค์

นางสาวกัลยา วรรณโกภา

นางสาววรรณดี สุขแจ่ม

ปีงบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2547

328.01
2147 2547
เลขหมู่.....
รายการเขียน 1016
วัน เดือน ปี 22 ก.พ. 2554

การศึกษาความต้องการของ นักศึกษา ต่อการบริการทางวิชาการ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

A study of the students' attitude towards academic services of
Rajamangala University of Technology Krugthep.

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ ไขยวิโน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส ประสงค์

นางสาวกัลยา วรรณโกตา

นางสาววรรณดี สุขแจ่ม

ปีงบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2547

การศึกษาคำต้องการของ นักศึกษา ต่อการบริการทางวิชาการ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

A study of the students' attitude towards academic services of
Rajamangala University of Technology Krugthep.

คณะผู้วิจัย สังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณา ไชยวิโน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส ประสงค์
นางสาวกัลยา วรรณโกลา
นางสาววรรณวดี สุขแจ่ม

สังกัด

คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์

สนับสนุนโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าความต้องการของ นักศึกษา ต่อการบริการทางวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ฉบับนี้สำเร็จลงได้ โดยการสนับสนุนจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ที่ให้ใช้สถานที่ในการทำวิจัย

ขอขอบคุณนาย ไพรัช รุ่งรุจิเมฆ ผู้อำนวยการวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯและนายเมทิน มีสุข ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาด้านงบประมาณ

ขอบคุณดร.มาริสา จินนะคิษฐ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม และดร.ปทุมทิพย์ ดันทับทิมทอง หัวหน้าแผนกวิจัย ที่ได้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจนทำให้งานสำเร็จด้วยดี

และขอขอบคุณ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

เรื่อง	การศึกษาความต้องการของ นักศึกษา ต่อการบริการทางวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณา ไชยวิโน ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส ประสงค์ นางสาวกัลยา วรธมโกคา นางสาววรรณวดี สุขแจ่ม
หน่วยงาน	ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
ปี (พ.ศ.)	2548

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทางด้านอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา การบริการสังคม วัฒนธรรมไทย และ โดยรวมทุกด้านโดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น วิทยาเขตและคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ซึ่งศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สุ่มมาแบบแบ่งชั้นโดยมีวิทยาเขตเป็นชั้น และ วิชาเอกเป็นหน่วยการสุ่มจำนวนทั้งสิ้น 1,836 คน ได้ผลการวิจัยดังนี้

นักศึกษาของวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครได้ ต่างก็มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษามหาวิทยาลัยด้านวัฒนธรรมไทย อาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การบริการสังคม และโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี ส่วนด้านกิจกรรมนักศึกษอยุ่ในระดับไม่ดี นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยในด้านอาคารสถานที่ วัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา และการบริการสังคม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นยังพบว่า ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างวิทยาเขตนั่น ระหว่างวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯและวิทยาเขตพระนครได้มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯและวิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยด้านวัฒนธรรมไทยและโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างวิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆและวิทยาเขตพระนครได้มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยด้านการจัดการเรียนการ

สอน วัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Research Title : A study of the students' attitude towards academic services of
Rajamangala University of Technology Krungthep.

Researchers : Asst. Prof. Manas Prasong
Asst. Prof. Wanna Chaiwino
Miss Gunlaya Wannapoca
Miss Wanwadee Sookjam

Organization : Rajamangala University of Technology Krungthep

Year : 2005

Abstract

The objectives of this research were to study the students' attitude towards the academic services at Rajamangala University of Technology Krungthep towards the buildings, learning and teaching management, student activities, social services, Thai culture, as well as overall. The method used in the research was determined by distinguishing gender, class level, campus and educational level and accumulating average scores. The total number of target subjects in this study was 1836 bachelor degree students from Bangkok Technical Campus, Borpitpimuk Mahamek Campus and Pranakorntai Campus. The students were selected at random in class level.

Results showed that the students' attitudes at Bangkok Technical Campus, Borpitpimuk Mahamek Campus and Pranakorntai Campus towards academic services Thai culture, buildings, learning and teaching management, social services as well as all aspects was ranked "good" but the student activities were ranked "Not good". When comparing the attitudes towards academic services Thai culture, buildings as well as all aspects between male students and female students in the university it was found that the statistical difference was marginal, while the learning and teaching management, student activities and whatsoever social services had no difference at all. And when comparing between class levels, it was found that in each aspect and overall, there were significantly different in statistic at degree of 0.05. In comparing campuses : between Bangkok Technical Campus and Pranakorntai, the students' attitudes about the academic services in the university on learning and teaching management were significantly different in statistic at degree of 0.05, while the students' attitudes at Bangkok Technical Campus, Borpitpimuk Mahamek Campus towards academic services. Thai culture and all aspects were significantly different in statistic at degree of 0.05. The students' attitudes at Borpitpimuk Mahamek Campus and Pranakorntai Campus towards academic services, learning and teaching

management, Thai culture and the overview of all aspects were significantly different in statistic at degree of 0.05. And also, when considering the differences in accumulate average scores, the results were that the students' attitudes towards academic services in each aspect and overall were just different in statistic at degree of 0.05.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ง
สารบัญ	ฉ
บัญชีตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ	6
การจัดกิจกรรมนักศึกษา	12
การบริการด้านอาคารสถานที่และสวัสดิการทั่วไป	20
การบริการสังคม	22
ลักษณะของวัฒนธรรมไทย	24
ความหมายของเจตคติ	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล	32
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	65
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	65
กลุ่มตัวอย่าง	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	66
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
การอภิปรายปัญหา	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	74
แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยฯ	75
ประวัติผู้วิจัย	80

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำแนกตามวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตปทุมธานีฯ และวิทยาเขตพระนครใต้กับวิชาเอก.....	30
2 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.....	37
3 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านอาคารสถานที่ เป็นรายชื่อ.....	38
4 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพ ในด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	39
5 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพ ในด้านกิจกรรมนักศึกษา เป็นรายชื่อ.....	40
6 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพ ในด้านการบริการสังคม เป็นรายชื่อ.....	41
7 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพ ในด้านวัฒนธรรมไทย เป็นรายชื่อ.....	42
8 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	43
9 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	44
10 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	45
11 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน.....	46
12 ค่าการทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยของเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการ ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระหว่างเพศ.....	47

ตาราง

หน้า

26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิชาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการ บริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	54
27 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในวิชาเขต ของเจตคติที่มีต่อการ บริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	55
28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิชาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการ ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	55
29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิชาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการ ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม.....	56
30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิชาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการ ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย.....	56
31 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในวิชาเขต ของเจตคติที่มีต่อการ บริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย....	57
32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิชาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการ ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน.....	57
33 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในวิชาเขต ของเจตคติที่มีต่อการ บริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน.....	58
34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติ ต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่.....	58
35 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติ ที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่.....	59
36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติ ต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	59

ตาราง

หน้า

37 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติ ที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	60
38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติ ต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	60
39 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติ ที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	61
40 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการ บริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม	61
41 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติ ที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม.....	62
42 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติ ต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย.....	62
43 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติ ที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย.....	63
44 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการ บริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน.....	63
45 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติ ที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดย รวมทุกด้าน.....	64

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาถือได้ว่าเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคม มีภารกิจที่สำคัญ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 : คำนำ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้พัฒนามาจาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมวิทยาเขต 3 วิทยาเขตเข้าด้วยกันคือ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้ การปรับเปลี่ยนจาก " สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล " เป็น " มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล " นับเป็นการปฏิรูปครั้งใหญ่ตามแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2543 โดยยึดหลักปรัชญาและอุดมการณ์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นหลักในการจัดการศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กล่าวถึง วัตถุประสงค์ ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ การสอน การวิจัย การผลิตครูวิชาชีพ การจัดการศึกษาตลอดชีวิตด้านวิชาชีพ ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและรักษาสืบสานวัฒนธรรม จากวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว นำไปสู่เป้าประสงค์ในการจัดการศึกษาของราชมงคลที่มุ่งสู่การผลิต " บัณฑิตนักปฏิบัติ " ดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาตั้งแต่ในอดีต ปัจจุบัน และกำลังจะก้าวไปสู่อนาคต แต่จะต่างกันตรงกระบวนการในการจัดการศึกษาให้ได้ซึ่ง บัณฑิตนักปฏิบัติ นั้น จะต้องมีความเข้มข้น และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศที่ต้องการบุคลากรดังกล่าวอย่างสอดคล้องกัน แนวปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ ให้เป็นเอกลักษณ์ของราชมงคลได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้นควรประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ อาทิ การปฏิรูปการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ที่ทันสมัย เพื่อทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก เนื่องจากผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างไปตามเวลา เนื้อหาวิชา และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ เช่น ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง การแนะแนว สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการตอบสนองความต้องการของสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นๆ มีส่วนร่วมออกแบบ ปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ เพื่อเข้าสู่วิทยาลัยในระบบของ

มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ราชมณฑลได้เน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งช่วยเหลือสังคม และการเป็นที่ยอมรับและมีมาตรฐานในระดับสากลขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบหลัก คือ วิจัยเพื่อสร้างสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม , การปฏิรูปการเรียนรู้ และการบริการวิชาการ (จารึกราชมณฑล. 2546 : 118 – 129)

การผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องมีความพร้อมทั้งฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายนักศึกษา ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีปัญหาหรือขาดความพร้อม การเรียนการสอนหรือการผลิตบัณฑิตย่อมได้ผลไม่เต็มที่ เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงซึ่งมีสาระและความซับซ้อน นักศึกษาต้องใช้ทั้งสติปัญญา กำลังกาย กำลังใจ และสมาธิในการศึกษาเป็นอันมาก หากนักศึกษามีปัญหา เช่น การปรับตัวเข้ากับเพื่อน ระบบการเรียนการสอน และปัญหาทุนทรัพย์ อาจเป็นเหตุให้นักศึกษามีผลการเรียนตกต่ำ หรือ ถูกตัดชื่อออกจากสถานศึกษา ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้การคงไว้ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานจึงมีความจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดให้บริการนักศึกษาในด้านต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเจตคติของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดบริการด้านต่างๆ ให้มีการจัดบริการนักศึกษาที่ดี เหมาะสมสำหรับการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางวิเคราะห์และกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านการจัดบริการทางวิชาการนักศึกษา ให้ได้มาตรฐานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาระหว่างเพศหญิงและชาย
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกัน
- 2.4 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาที่อยู่วิทยาเขตต่างกัน
- 2.5 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

3. ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และผู้เกี่ยวข้อง ใช้พิจารณาประกอบการพัฒนาและปรับปรุงการจัดบริการทางวิชาการแก่นักศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา และเป็นแนวทางจัดการบริการนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรการศึกษาค้นนี้เป็นประชากรที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีวิทยาเขตเป็นชั้น (Strata) และวิชาเอกเป็นหน่วยการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ซึ่งสุ่มมา 5 วิชาเอก จำนวน 845 คน วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ สุ่มมา 2 วิชาเอก จำนวน 645 คน และวิทยาเขตพระนครใต้ สุ่มมา 3 วิชาเอก จำนวน 346 คน เมื่อรวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 วิทยาเขต เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,836 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรดังนี้

1. วิทยาเขต จำแนกเป็น

- เทคนิคกรุงเทพ
- บพิตรพิมุขมหาเมฆ
- พระนครใต้

2. ระดับชั้น จำแนกเป็น

- ชั้นปี 1
- ชั้นปี 2
- ชั้นปี 3
- ชั้นปี 4
- ชั้นปี 3 (ต่อเนื่อง)
- ชั้นปี 4 (ต่อเนื่อง)

3. เพศ จำแนกเป็น

- หญิง
- ชาย

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

5. นิยามศัพท์

5.1 เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งจนสามารถแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็ได้

5.2 เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาใน 5 ด้านดังนี้

5.3 เจตคติที่มีต่ออาคารสถานที่ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อลักษณะ อาคารเรียน โรงอาหาร สิ่งแวดล้อมภายในบริเวณมหาวิทยาลัย ตลอดจน การรักษาความสะอาดและการรักษาความปลอดภัย

5.4 เจตคติที่มีต่อด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อบรรยากาศในห้องเรียน อาจารย์ผู้สอน และลักษณะการสอน

5.5 เจตคติที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อบริการประเภทต่างๆ ที่องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษา และชมรมต่างๆ จัดเพื่อพัฒนานักศึกษา

5.6 เจตคติที่มีต่อการบริการสังคม หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อการบริการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อบริการชุมชนภายนอกมหาวิทยาลัย และ นักศึกษาอาสาสมัครที่ให้บริการชุมชน

5.7 เจตคติที่มีต่อวัฒนธรรมไทย หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อวิถีชีวิต ประเพณี ความกลมเกลียวของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการวิจัยครั้งนี้ เจตคติที่มีต่อการบริการนักศึกษาวัดด้วยแบบสอบถามวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.8 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีและกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปี 1 – 4 และชั้นปี 3 – 4 (ต่อเนื่อง) ปีการศึกษา 2547 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

6. สมมติฐานการวิจัย

6.1 เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ อยู่ในเกณฑ์ดี

6.2 นักศึกษาหญิงและนักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษา
แตกต่างกัน

6.2 นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษา
แตกต่างกัน

6.4 นักศึกษาที่อยู่วิทยาเขตต่างกันมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษา
แตกต่างกัน

6.5 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษา
แตกต่างกัน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางวิชาการดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. การจัดกิจกรรมนักศึกษา
3. การบริการด้านอาคารสถานที่และสวัสดิการทั่วไป
4. การบริการสังคม
5. ลักษณะของวัฒนธรรมไทย
6. ความหมายของเจตคติ

1. การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พัฒนาไปเรื่อยๆ ไม่มีสิ้นสุดอันเป็นผลมาจากการมีประสบการณ์ทางด้านสมอง (Cognitive Domain) ด้านการปฏิบัติ (Psychomotor) และด้านจิตใจ (Affective Domain) ส่วนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงมีความหมายรวมว่า หมายถึง วิธีการจัดกระบวนการต่างๆ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ที่มีจุดมุ่งหมายต่อกัน (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 13 - 14) การจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆ ด้านที่อาจจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น หลักสูตร / เนื้อหาวิชาของอาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

1.1 ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ ความเอาใจใส่ และความขยันขันแข็งในการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนจะมีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกัน บางคนมีความตั้งใจเรียนเป็นอย่างดี โดยไม่ต้องมีผู้ใดบังคับควบคุมเลย ในทางกลับกัน ผู้เรียนบางคนไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนเลยถ้าปราศจากการควบคุม ฉะนั้นจึงไม่สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ต้องมีผู้ชี้แจงให้ตลอดเวลาในเรื่องลักษณะของการเรียนหรือพฤติกรรมมารการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อผู้เรียน โดยใจ และ

เบิร์ต (Show and Burt. 1979) ได้ศึกษาถึงลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน 2 แบบดังนี้

1. นักศึกษาที่เป็นพวกที่ศึกษาได้ดีในสภาพการณ์ที่มีโครงสร้างชัดเจน (High Structure) ซึ่งมีลักษณะดังนี้
 - 1.1 การเรียนการสอนขึ้นอยู่กับผู้สอน
 - 1.2 เชื่อฟังและคล้อยตามผู้สอน
 - 1.3 มีความรู้สึกกังวลใจว่าจะต้องพบปะกับผู้สอนเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการเรียนการสอน
 - 1.4 มีความต้องการที่จะรู้เกณฑ์ของผู้สอน
 - 1.5 ขึ้นอยู่กับผู้สอนในการที่จะบอกความสำคัญของแต่ละหัวข้อที่จะสอน
 - 1.6 ขึ้นอยู่กับผู้สอนในการที่จะบอกความสำคัญของแต่ละหัวข้อที่จะเรียน
2. นักศึกษาที่ได้ดีในสภาพการณ์ที่มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นได้ ซึ่งมีลักษณะดังนี้
 - 2.1 ตัดสินใจขบวนการศึกษาของตนเอง
 - 2.2 ไม่สนใจหรือบางครั้งอาจต่อต้านผู้สอน
 - 2.3 สนใจกับเกณฑ์ของตนเอง
 - 2.4 ต้องการข้อมูลที่จะมาช่วยกำหนดเกณฑ์ในการเรียนการสอน
 - 2.5 ชอบที่จะศึกษาค้นหาความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อที่จะเรียนด้วยตนเอง

นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาที่ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาที่มีลักษณะแตกต่างกัน
อีก เช่น ไรส์แมน และกราชา (Reichman and Gracha. n.d.) และมิลล์ (Mills. 1972) โดย
ไรส์แมน และ กราชา แบ่งแบบการเรียนของนักศึกษาไว้ดังนี้

1. แบบแข่งขัน (Competitive) พวกนี้ชอบแข่งขันเอาชนะเพื่อนด้วยกัน โดยพยายามจะทำ
อะไร ให้ดีกว่าคนอื่น เพื่อรางวัลในชั้นเรียนหรือเกรด และมีความรู้สึกว่าตัวเองต้องชนะ
เสมอ
2. แบบร่วมมือ (Collaboration) พวกนี้มีความรู้สึกว่าเราสามารถเรียนได้ดีที่สุด โดยแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นความสามารถซึ่งกันและกัน พวกนี้จะชอบร่วมมือกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อน
และชอบทำงานร่วมกับคนอื่น เขาเห็นชั้นเรียนเป็นที่สถานที่สำหรับสังคมปฏิสัมพันธ์
(Social Interactive)
3. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) พวกนี้เป็นพวกที่ไม่สนใจเรียนเนื้อหาวิชาในชั้นเรียนตาม
แบบแผนไม่มีส่วนกับเพื่อนๆ และอาจารย์ในห้องเรียน มีความคิดว่าห้องเรียนเป็นสิ่ง

ไม่น่าสนใจ

4. แบบมีส่วนร่วม (Participant) พวกนี้ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา และชอบที่จะเข้าชั้นเรียน ต้องการเรียนรู้ให้มากที่สุดจากชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่จะมีส่วนร่วมน้อยในกิจกรรมที่ไม่ได้อยู่ในแขนงวิชา
5. แบบพึ่งพา (Dependent) พวกนี้มีความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการน้อยมาก และจะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่บังคับหรือกำหนดให้เรียน พวกนี้จะเห็นว่าอาจารย์และเพื่อนๆ ร่วมชั้นเป็นแหล่งโครงสร้างของความรู้ด้วยการได้รับคำแนะนำในเรื่องแนวทางในการศึกษาว่าควรทำอย่างไร
6. แบบอิสระ (Independent) พวกนี้ชอบที่จะคิดทำเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง แต่จะฟังความคิดเห็นคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน ตั้งใจศึกษาเรียนรู้เนื้อหาที่ตนเองรู้สึกว่ามีค่า และมีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

มิลล์ (Mills. n.d.) จำแนกลักษณะการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษาในแต่ละแบบ ได้ดังนี้

1. พวกที่เรียนเพื่อจุดมุ่งหมายจะไปประกอบอาชีพอื่น เป็นนักศึกษาที่ต้องการเรียนเพื่อได้เกรดสูงๆ หรือต้องการปริญญาบัตร พวกนี้หวังว่าเมื่อจบแล้วจะมีงานทำได้เงินเดือนสูงเช่นกัน พวกนี้ไม่สนใจสิ่งใดนอกจากเรียนอย่างเดียว
2. พวกใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Curiosity) เป็นพวกที่ต้องการเรียนเพื่อให้ได้เกรดดี เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถเหนือบุคคลอื่น
3. พวกทำงานอย่างจริงจัง คือพวกที่ต้องการศึกษาหาความรู้ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น และสัมฤทธิ์ผลของตนเอง พวกนี้มีเชาวน์ปัญญาดี (Intellectual) มีความสนใจวิชาการต่างๆ เป็นอย่างยิ่ง
4. พวกชอบร่วมกิจกรรมการเรียน เป็นพวกที่ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม
5. พวกเรียนตามสบาย คือพวกที่ต้องการความสะดวกสบายในชั้นเรียนต้องการให้การสอนเป็นเหตุเป็นผล

นอกจากนี้ มิลล์ได้เสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับนักศึกษาที่มีลักษณะต่างๆ ไว้ 6 ประเภทคือ

1. นักศึกษาพวกที่ต้องการเรียนเพื่อให้ได้เกรดสูงๆ ซึ่งเขาต้องการปริญญาโดยเร็ว นั้น ให้จัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกฝนและฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นวัตถุประสงค์ชัดเจนขึ้น การสอนแบบฝึกฝนและฝึกปฏิบัติจะเป็นประโยชน์สำหรับการเรียนของผู้เรียนแบบนี้
2. นักศึกษาที่ไม่การเรียนเพื่อแสดงให้เห็นว่าตนมีความสามารถเหนือบุคคลอื่น การเรียน

การสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มนี้คือ การสอนแบบรายบุคคล เพราะทำให้เขาได้แสดงผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นการรายงานความก้าวหน้าของตนเอง โดยใช้กลวิธีคู่แข่งกัน มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม

3. นักศึกษาพวกที่ชอบทำงานและมีความภูมิใจกับงานของตนเอง พวกนี้ต้องให้โอกาสเขาแสดงความสามารถและแสดงผลงานที่มีคุณภาพของเขา มีการให้รางวัลและคำชมเชย ผู้สอนต้องชื่นชมในความสามารถของเขา การเรียนการสอนคือ ใช้การสาธิต หรือใช้สถานการณ์จำลอง (Demonstration and Simulation)
4. นักศึกษาพวกที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น และสัมผัสผลลัพธ์ของตนเอง พวกนี้เป็นพวกมีเชาวน์ปัญญา (Intellectual) มีความสนใจวิชาต่างๆ มาก พวกนี้ต้องใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ (Variety) เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของเขา การสอนที่ควรใช้คือ การค้นพบด้วยตนเอง (Discovery Method)
5. พวกที่ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรม ชอบแสดงออก นักศึกษาพวกนี้ต้องจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ หรือการแสดงบทบาทสมมติหรืออภิปราย ซึ่งมีการวางแผนล่วงหน้า การจัดการสอนแบบนี้จะทำให้ให้นักศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วม เป็นการมอบหมายงานให้เขารับผิดชอบ
6. พวกที่ชอบสบาย พวกนี้การสอนจะต้องให้เขาสะดวกสบายทั้งทางร่างกายในชั้นเรียนและทั่วไป วิธีสอนจะต้องไม่มีกิจกรรมพิเศษซึ่งต้องการทักษะหรือความรู้มากนัก การให้แบบฝึกหัดหรือทดสอบที่จะพัฒนาผู้เรียน หรือเมื่อพิจารณาความสามารถในงานของผู้เรียนควรเป็นแบบฝึกหัดแต่ละอย่างแยกจากกัน และการฝึกฝนถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาประเภทนี้

1.2 ลักษณะการสอนของอาจารย์

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ อาจารย์ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน โดยได้มีผู้ที่ศึกษาได้รวบรวมไว้ อาทิ ไพทอร์ย สีนลาร์ตน์ (ไพทอร์ย สีนลาร์ตน์ 2523 : 86) สมบัติ แสงรุ่งเรือง (สมบัติ แสงรุ่งเรือง 2524 : 33 - 72) และกาญจนา เกียรติประวัติ (กาญจนา เกียรติประวัติ 2524 : 73 - 96) อ้างอิงมาจาก ปรมะศวร์ ขุนภักดี (ปรมะศวร์ ขุนภักดี 2527 : 11) สามารถสรุปรวบรวมรูปแบบการสอนเป็นหมวดหมู่ใหญ่ๆ ได้ดังนี้คือ

1. รูปแบบที่เน้นตัวผู้สอน เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย
2. รูปแบบที่เน้นเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบบรรยาย และใช้เอกสารประกอบการสอน

การสอนแบบให้ท่องจำ

3. รูปแบบที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน เช่น การสอนแบบสัมนนา การสอนแบบอภิปรายกลุ่ม
 4. รูปแบบเน้นสุขภาพจิตของผู้เรียน เช่น การศึกษากรณีเฉพาะราย
 5. รูปแบบที่เน้นตัวผู้เรียน เช่น การสอนวิทยาศาสตร์ การสอบแบบปฏิจาวิธาน การสอนแบบค้นพบด้วยตนเอง
 6. รูปแบบที่เน้นประสบการณ์จำลอง เช่น การสอนแบบปฏิบัติการ การเล่นเกมส์ หรือการสอนแบบเล่นปนเรียน การสอนแบบบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง
 7. รูปแบบเน้นประสบการณ์จริง เช่น การปฏิบัติงานจริง การศึกษานอกสถานที่
- นอกจากนี้ จินตนา ยูนิพันธ์ (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 205 - 218) ได้จัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาออกเป็น 4 แบบคือ

1. การสอนกลุ่มใหญ่ (100 คนขึ้นไป) ใช้การสอนแบบบรรยาย
2. การสอนกลุ่มขนาดกลาง (35 – 60 คน) ใช้การสอนแบบบรรยายร่วมกับการอภิปราย
3. การสอนกลุ่มเล็ก (6 – 12 คน) ไม่เกิน 20 คน สำหรับการสอนแบบนี้ใช้มากในการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ เช่น การสาธิตการพยาบาล การสัมนนา การสอนแบบการประชุมปรึกษาหารือ (Group Conference)
4. การสอนเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้เรียนมีการเรียนอย่างอิสระ เช่น การสอนแบบปฏิบัติการ การในห้องปฏิบัติการ ชุดการสอน บทเรียนโปรแกรม

ในการสอนผู้เรียนกลุ่มขนาดใหญ่ ผู้สอนจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโดยใช้การสอนแบบบรรยาย ถ้าเป็นกลุ่มขนาดกลาง ผู้สอนใช้การสอนแบบบรรยายร่วมกับการอภิปรายโดยให้กิจกรรมของผู้เรียนมีมากขึ้น ส่วนกลุ่มขนาดเล็ก กิจกรรมของผู้เรียนมีมากขึ้นตามลำดับ ในกรณีที่รายบุคคลกิจกรรมของผู้เรียนจะมีสูงสุด เพราะเป็นบทเรียนโดยอิสระ โดยที่อาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการแสวงหาความรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการสอนของอาจารย์จึงมีความสำคัญที่จะโน้มน้าวจิตใจให้ผู้เรียนมีความเลื่อมใสศรัทธาในวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติ และจะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกอบอุ่นและสนใจอยากเรียน มีการเตรียมพร้อมอยู่เสมอ มีความจริงใจกับผู้เรียน และจะต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เป็นผู้ที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในเรื่องบุคลิกภาพด้วย (พรพรณี เหมือนวงศ์ 2522 : 219)

รูปแบบการสอนมีมากพอที่จะให้ผู้สอนเลือกให้ได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และยังไม่สามารถที่จะสรุปได้ว่า การสอนแบบใดดีที่สุด เพราะการสอนแต่ละแบบอาจมีความเหมาะสม

กับวัตถุประสงค์ สภาพผู้เรียน จำนวนผู้เรียน และอื่นๆ ดังนั้นการเลือกใช้การสอนรูปแบบใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องจึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงปรารถนา

1.3 ปัญหาด้านการเรียนการสอน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ 2524 : 47 - 49) ได้กล่าวถึงปัญหาในการเรียนของนิสิตนักศึกษาในประเทศที่กำลังพัฒนานั้นโดยเฉพาะประเทศไทยแล้ว มักจะได้รับความสนใจน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่นๆ เพราะเชื่อว่าปัญหาการเรียนนั้นเป็นปัญหส่วนตัวของผู้เรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้แต่ไหนเป็นเรื่องของผู้เรียนแต่เพียงประการเดียว ผู้สอนไม่เกี่ยวข้องด้วย แม้ผู้สอนจะบรรยายไม่ดี สอนไม่รู้เรื่อง ไม่มีการเตรียมตัว หรือไม่มีเอกสารประกอบก็ตาม ก็เป็นหน้าที่ของผู้เรียนที่จะไปแก้ปัญหาด้วยตนเอง ความเข้าใจดังกล่าวมีส่วนถูกอยู่บ้าง ตรงที่ความรับผิดชอบในการเรียนเป็นของผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกันผู้สอนก็มีส่วนรับผิดชอบอยู่เช่นกัน เพราะผู้สอนเป็นคนกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการเรียนรู้ จากการสำรวจทัศนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในปี 2522 จำนวนประมาณ 100 คน จากคณะต่างๆ พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น อันดับหนึ่งคือ ความสนใจและความตั้งใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียนเอง ส่วนที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ วิธีการสอนของอาจารย์และประสบการณ์ของอาจารย์ ส่วนความยากง่ายของวิชานั้น เป็นอิทธิพลลำดับที่ 7 ซึ่งถือว่าอิทธิพลน้อยมาก เมื่อเทียบกับอิทธิพลต่างๆ และจากการสำรวจของ ลินด์เกรน (Lindgren, n.d.) ที่ศึกษาถึงปัญหาในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่วิทยาลัย ซานฟรานซิสโก (San Francisco State College) พบว่า สาเหตุแรกมาจากการไม่มีความตั้งใจหรือสนใจศึกษาอย่างจริงจัง การมีปัญหส่วนตัวต่างๆ ที่ไม่เบ่งชี้ถึงปัญหาทางเนื้อหาหรือทางสติปัญญา ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า ปัญหาในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้สอนควรมีเทคนิคการสอนและมาตรการที่หลากหลายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น การปรับตัวและการใช้เวลาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มักจะปรากฏว่ามีปัญหาในการปรับตัว และทักษะวิธีการในการเรียน ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความสนใจในเรื่องนี้ด้วย การขาดแคลนตำรา อุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องใช้ต่างๆ ก็เป็นปัญหาในการเรียนอีกเช่นกัน เพราะนักศึกษาไทยนั้นยังไม่มีความสามารถในทางภาษาอังกฤษสูงพอ และตำราภาษาไทยยังมีน้อย ผู้สอนควรเตรียมเอกสารตำราให้พร้อมด้วย และสิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้เรียนแต่ละคนจะมีปัญหาเฉพาะคนแตกต่างกันไป ซึ่งผู้สอนควรให้ความสนใจเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วย

ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล (ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล 2523 : 41 - 51) ได้สำรวจความคิดเห็นของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2522 พบว่า นิสิตต้องการให้มีภาคปฏิบัติไว้ในหลักสูตรควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี อีกทั้งเน้นให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนต้องการมีประสบการณ์ตรงและมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การวัดผลควรเน้นด้านการนำไปใช้มากกว่าด้านความจำและทฤษฎี ซึ่งการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ยังขาดสิ่งเหล่านี้อีกมาก

ประชุมสุข อาวอร่า (ประชุมสุข อาวอร่า 2522 : 315 - 316) ได้รายงานการประชุมสัมนาอาจารย์ใหญ่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2505 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะวิชาเรียนต่างๆ ที่เป็นภาษาไทยมีน้อยมาก ทำให้ทั้งอาจารย์และนิสิตต้องเสียเวลาไปรูดหาและจดปาดูมาก และพบปัญหาด้านการเรียนของนิสิตดังต่อไปนี้

1. นิสิตไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ทันเวลา ทำให้การเรียนไม่ดีเท่าที่ควร
2. นิสิตมีปัญหาส่วนตัวทั้งด้านครอบครัวและด้านการเงิน
3. นิสิตไม่รู้วิธีศึกษาค้นคว้าและรู้จักการทำงานด้วยตนเอง
4. นิสิตให้ความสนใจการเรียนไม่เท่ากันทุกวิชา
5. นิสิตไม่เข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะนิสิตใหม่ต้องถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม
6. นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับสติปัญญาของตน
7. นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียนที่ไม่ตรงกับความสามารถของตน
8. นิสิตมีความเลื่อมใสในตัวอาจารย์ต่างกัน

ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้อาจารย์ผู้สอนพยายามแก้ไข เพื่อลดการสูญเสียของการลงทุนทางการศึกษา โดยมุ่งไปที่การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. การจัดกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) หมายถึง กิจกรรมของนักศึกษาที่ดำเนินงานโดย นิสิตนักศึกษา หรือสถาบันการศึกษาเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ เปิดโอกาสแก่นิสิตนักศึกษาให้เข้าร่วมตามความสนใจ ตามความสามารถ ไม่มีการให้หน่วยกิต และต้องจัดสรรทรัพยากรหรือจัดหางบประมาณโดยดำเนินการอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา (คาร์เตอร์ วี กู๊ด, 1970 : 12)

กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra Curriculum Activities) หมายถึง กิจกรรมที่นิสิตนักศึกษา ร่วมกันจัดขึ้นนอกเหนือจากหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ลักษณะการจัดกิจกรรมเป็นกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษา ด้านต่างๆ นอกเหนือจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนเรียนในหลักสูตร กิจกรรมเหล่านี้จะเสริมสร้างในด้านความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม การเข้าใจระเบียบ และประสบการณ์อันจะส่งเสริมทั้งในด้านการ ศึกษาและการดำเนินชีวิตอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

การพัฒนา (Development) คือ การสร้างสรรค์หรือเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

คุณธรรม (Values) หมายถึง สภาพความดีงามทั้งหลาย ซึ่งฝังลึกอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล และเป็นคุณสมบัติที่มีอาจหาได้ในสัตว์โลกชนิดอื่น อาจกล่าวได้ว่า คุณธรรมเป็นสมบัติของ มนุษยชาติโดยเฉพาะ (สำนักงานพัฒนาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2532)

จริยธรรม (Ethics) หมายถึง คุณความดีที่ควรประพฤติ หรือแนวทางของการประพฤติ ปฏิบัติตนให้เป็นคนดีเพื่อประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2534:17,75)

ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความรู้สึกรับผิดชอบ ยอมรับผิดชอบ กล่าวตัดสินใจด้วยตนเอง ภาระหน้าที่

หน้าที่ (Duty) หมายถึง กิจที่ควรทำ หรือวงแห่งกิจกรรม

- 1) วินัย (Discipline) หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ
- 2) ซื่อสัตย์ (Honesty) หมายถึง ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คิดโกง
- 3) ปัญญา (Wisdom) หมายถึง ความรอบรู้ ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525)

ฉะนั้น แนวทางการทำกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จึงหมายถึง กิจกรรมที่ นิสิตนักศึกษาร่วมกันจัดขึ้นนอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดไว้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ สภาพความดีงามทั้งหลาย และคุณความดีที่ควรประพฤติปฏิบัติ

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดในการพัฒนาคน คนเป็นส่วนประกอบอันสูงค่าของสังคม กล่าวคือสังคมจะอยู่ รอด เสื่อมสลาย หรือเจริญรุ่งเรืองได้ก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในสังคมนั้นๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศที่แพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 สภาพทั่วไปของประเทศทรุดโทรมอย่างสาหัส แต่ชั่วระยะเวลา เพียง 30 ปีให้หลัง ญี่ปุ่นก็กลับเจริญรุดหน้าไปไกลจนได้ชื่อว่าเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เป็นเพราะความมีคุณภาพของคนญี่ปุ่น จึงกล่าวได้ว่าคนที่มีคุณภาพย่อมก่อให้เกิดความ

มหัตศรียด้านต่างๆ ได้ ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องพัฒนาคน เพราะอย่างน้อยคนที่พัฒนาแล้วในทัศนะของ ดร.แบทเดน ก็จะมีลักษณะที่ดีถึง 5 ประการคือ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2515 : 44-50)

1. เป็นคนที่รู้จักใช้ความคิดอย่างมีจุดหมายปลายทางมากกว่า
 2. เป็นคนที่สามารถคาดการณ์ภายหน้าได้มากกว่า
 3. เป็นคนที่สามารถดำเนินกิจการที่ยุ่ยากกลับซับซ้อนได้มากกว่า
 4. เป็นคนที่มีความยินดีที่จะรับฟัง พยายามทำความเข้าใจความคิดความเห็นและความสนใจของผู้อื่นได้มากกว่า
 5. เป็นคนที่มีความชำนาญในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตน
- ซึ่งคนที่จะมีคุณลักษณะ 5 ประการดังกล่าว น่าจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ กระจ่างหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และมีความมุ่งมั่น ตลอดจนมีพละกำลังที่สมบูรณ์ เพราะจิตที่ดีย่อมอยู่ในร่างกายที่ดี

สำหรับแนวทางการพัฒนาคนให้ไปสู่จุดหมายข้างต้น กระทำได้หลายวิธีและหลายขั้นตอน แต่ในสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป มักนิยมใช้กลุ่มหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรมาเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างหรือพัฒนานิสิตนักศึกษา ซึ่งในเรื่องนี้ Kurt Lewin (1963) ได้ทำการศึกษาพลังของกลุ่มและกิจกรรมที่มาจากกลุ่ม ด้วยการทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนประชาชนในเรื่องการเปลี่ยนแปลงแผนในการบริโภค และการเพิ่มผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า การให้โอกาสทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มจนกระทั่งเขาสามารถรู้สึกและรับรู้ในกระบวนการต่างๆ ที่กลุ่มพยายามให้เขาเรียนรู้แล้ว เขาก็สามารถพัฒนาตนเองไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ตามที่กลุ่มหรือสังคมต้องการได้

2.2 แนวทางการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะเป็นการตระหนักโดยทั่วไปว่า เยาวชนผู้เป็นนิสิตนักศึกษาที่จะพัฒนาเป็นบัณฑิต เป็นความหวังและพลังในการสืบทอด และสร้างสรรค์สังคม บัณฑิตที่มีคุณภาพย่อมเป็นหลักประกันความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีภาระกิจหลักที่จะต้องมีความพร้อมในการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างมีระบบ นิสิตนักศึกษาต้องได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ได้รับการฝึกฝนอบรมทักษะ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถ รวมทั้งได้รับการปลูกฝัง เจตคติอันดีงาม มีจิตสำนึกที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม ดังนั้นการผลิตบัณฑิตจึงมีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ ประการแรก การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development) กล่าวคือ

เป็นบุคคลที่มีความเก่งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถเฉพาะศาสตร์ต่างๆ ตามหลักสูตรในสาขาที่เรียน อีกประการคือ การพัฒนาทักษะชีวิต (Life Skills) เป็นการพัฒนามุคคลิกภาพ จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมอันดี และเสียสละเพื่อส่วนรวม

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงต้องมีการจัดประสบการณ์ให้แก่บัณฑิตนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไปด้วย และเป็นที่ประจักษ์ว่ากิจกรรมนอกหลักสูตรจะเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณสมบัติอันพึงประสงค์ในการเสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพ ให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ

สถาบันอุดมศึกษากับการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเป็นวัยที่กำลังปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมต่างๆ เริ่มต้นเข้าสู่มหาวิทยาลัยด้วยความสับสน ยุ่งยาก และลังเลใจ ประกอบกับการดำเนินชีวิตขณะศึกษาในมหาวิทยาลัยจะมีอุดมคติสูง มีความปรารถนาอยู่ในสังคมที่ดีกว่า เชื้อกลุ่มเพื่อน ดังนั้น กระบวนการพัฒนาที่เหมาะสมและถูกต้องในมหาวิทยาลัยจะทำให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพเป็นตัวของตัวเอง และมีความรับผิดชอบมากขึ้น

มหาวิทยาลัยมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษาในช่วงเวลาที่อยู่ในสถาบันการศึกษา การเรียนรู้อาจเกิดจากการได้ยิน ได้ฟังประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ปฏิกริยาตอบโต้กับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ การติดต่อกับปะสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน ค่านิยมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ยึดถือปฏิบัติโดยได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษา และสภาพการณ์ในสถาบันและสิ่งแวดล้อมต่างๆ เหล่านี้มีผลต่อการหล่อหลอมคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา นั่นคือนิสิตนักศึกษากำลังอยู่ในกระบวนการที่ถูกพัฒนา และสามารถที่จะมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมได้ เป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีงามได้มาก กิจกรรมนิสิตนักศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนิสิตนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาได้ เพราะงานด้านกิจกรรมเป็นการเปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถ เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีโอกาสได้ตัดสินใจ ประสานสัมพันธ์ เพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพด้านจริยธรรม รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม ซึ่งผลที่ตามมานิสิตนักศึกษาจะเกิดความมั่นใจในตนเอง จากการฝึกทักษะฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การใช้เหตุผลในเชิงจริยธรรม การควบคุมอารมณ์ การเข้าถึงชุมชน ดังนั้น นิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจึงมีการพัฒนาในด้านต่างๆ อันเป็นการพัฒนาตนให้เกิดความมั่นใจ เป็นสมาชิกที่ดีในสังคม ปกครองตนอยู่ในระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรมอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ ความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต

คุณลักษณะนิสิตนักศึกษาที่พึงประสงค์

การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลและตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งภารกิจที่สำคัญยิ่งของกระทรวงศึกษาธิการคือการพัฒนาคน ประกอบกับการที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา จุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม คือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทย โดยจะต้องเอื้อและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทยในอนาคตในด้านจิตใจและสังคมคือ มีวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีจริยธรรม มีคุณธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ร่วมในกระบวนการพัฒนา มีความเป็นไทยร่วมอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมไทย รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบกิจกรรมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

แนวทางการปฏิบัติเพื่อสร้างบัณฑิตไทยในอุดมคติ

1. ส่งเสริมให้มีบูรณาการกิจกรรมนักศึกษากับการเรียนการสอน
2. บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณภาพ และมีความรู้คู่คุณธรรม โดยไม่แยกฝ่ายวิชาการ และฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
3. กำหนดนโยบายในระดับคณะและมหาวิทยาลัย ให้มีการจัดโครงการหรืองานด้านพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
4. จัดประชุม สัมมนา ปรัชญาหรือ เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันทั้งในระดับผู้บริหาร คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษา สำหรับการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมที่เหมาะสม และเกิดบูรณาการงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นเอกภาพและต่อเนื่อง
5. พัฒนาลัทธิสูตรให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาโดยการวางแผนงาน และกำหนดเวลาล่วงหน้าในแต่ละปีการศึกษา
6. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรม หรือเสนอแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่างๆ โดยเน้นด้านการคิดและการวิเคราะห์
7. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในสถานที่พักอาศัยของนักศึกษา สำหรับสถาบันที่มีหอพัก ดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยใช้หอพักเป็นศูนย์กลาง

ศึกษาและอาศัย (Living and Learning Center) หอพักเป็นแหล่งที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิตและวิชาการ

8. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกฝนอบรมคุณธรรมและจริยธรรมโดยตรง หรือกิจกรรมด้านอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นิสิตนักศึกษาได้เช่นเดียวกัน
9. กระจายโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง
10. ส่งเสริมการดำเนินโครงการกิจกรรมร่วมในหลายสาขาวิชาชีพและหลายสถาบัน โดยมีสถาบันแห่งหนึ่งเป็นแกนกลาง
11. ส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้นิสิตนักศึกษาได้เพิ่มพูนทักษะเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน การเรียนรู้แบบอย่างชีวิตของบุคคลที่สังคมยกย่อง และการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
12. มหาวิทยาลัยควรออกประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองแสดงการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาควบคู่กับเอกสารแสดงผลการเรียนรู้เพื่อเป็นเกียรติ และการเห็นคุณค่าของงานด้านกิจกรรม

ปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา ปัจจุบันดำเนินการเป็น 2 ลักษณะคือ

1. กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมโดยตรง ได้แก่ กิจกรรมที่จัดโดยชมรมศาสนาต่างๆ
2. กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมโดยอ้อม ได้แก่ กิจกรรมที่จัดโดยชมรมบำเพ็ญประโยชน์ และศิลปวัฒนธรรม

แม้ว่ากิจกรรมของนิสิตนักศึกษาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้ จะมีส่วนในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไป พบว่า สภาพกิจกรรมของนิสิตนักศึกษามีปัญหาอยู่หลายประการ ทั้งในด้านรูปแบบและทางด้านเนื้อหา รวมไปถึงปัญหาทางด้านบุคลากรทั้งตัวนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บริหารที่ยังขาดบูรณาการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่แท้จริง ดังนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษาจึงมักประสบปัญหาดังต่อไปนี้

1. ลักษณะกิจกรรมไม่จูงใจให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วม และบางกิจกรรมไม่อยู่ในความสนใจของนิสิตนักศึกษา
2. การจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม

3. กิจกรรมเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของแหล่งกำเนิด ไม่อยู่ในความสนใจของนิสิตนักศึกษา
มีผลสืบเนื่องจากการเอาอย่างสังคมของประเทศตะวันตก
4. การจัดกิจกรรมขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้มีสมาชิกร่วมกิจกรรมจำกัดอยู่ในบางกลุ่ม
ขาดการใช้พลังกลุ่ม
5. ขาดความร่วมมือจากคณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันการศึกษาในการให้คำปรึกษา
ร่วมกิจกรรมและประชาสัมพันธ์
6. ขาดประสิทธิภาพในการประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. การจัดทำโครงการและการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดทำ
กิจกรรมไม่ชัดเจน และบางกิจกรรมขาดการสนับสนุนจากสถาบัน
8. ขาดการประเมินและการติดตามผลที่เหมาะสม
9. ขาดการพัฒนาและปรับปรุง ทั้งทางแผนการดำเนินงานและการปฏิบัติ

แนวทางและกลวิธีการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

แนวทาง	กลวิธี
1. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหา	1.1 จัดให้มีการประชุมย่อย 1.2 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 1.3 ให้คำปรึกษา (จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้) 1.4 ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มวิเคราะห์ปัญหา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
2. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหา	2.1 จัดให้มีการประชุมย่อย 2.2 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2.3 ให้คำปรึกษา (จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้) 2.4 ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มวิเคราะห์ปัญหา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาวางแผนหาวิธีการแก้ปัญหา ภายใต้บริบทของสถาบัน	3.1 เขียนโครงการโดยกลุ่มแนวร่วมหรือกลุ่มเครือข่าย 3.2 สถาบันกำหนดหน้าที่หรือมีมาตรการให้อาจารย์ ที่ปรึกษาดำเนินการในแนวทางที่เหมาะสม 3.3 นำเสนอแผนหรือโครงการขออนุมัติตามขั้นตอน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แนวทาง	กลวิธี
4. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาในสถาบัน การศึกษา	4.1 จัดทำโครงการหรือกิจกรรมตามแนวปรัชญาของ ศาสนาทุกศาสนา และเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษา มีส่วนร่วม
	4.2 จัดกิจกรรมทางศาสนาให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 4.3 ควรมีกิจกรรมที่ต่อเนื่องทุกปี ที่มุ่งพัฒนาตนเอง สถาบัน และชุมชน โดยให้นิสิตนักศึกษามีการจัดทำ ระเบียบสะสมความดี (Portfolio) สะสมตลอด 4 ปี
5. ปฏิบัติตามแผน	สถาบันจะต้องสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนโดย สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เช่น กำลังคน งบประมาณ เวลา
6. ประเมินผลโครงการเพื่อสรุปและพัฒนา โครงการต่อไป	6.1 ให้มีการประเมินผลโดยกลุ่มนิสิตนักศึกษา อาจารย์ ผู้ร่วมกิจกรรม โดยใช้ - แบบสอบถาม - แบบสังเกต - การสัมภาษณ์ - การบรรยายความรู้สึก - แบบทดสอบเจตคติ 6.2 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมด้านจริยธรรม

การวัดและประเมินผลโครงการกิจกรรมนอกหลักสูตร

การวัดประเมินผลการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาโดยผ่านโครงการ
ต่างๆ สามารถทำได้ดังนี้

1. จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักศึกษา
2. จากการตอบแบบสอบถามด้านความรู้สึกและด้านความคิดเห็น
3. จากการเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหลังจากได้เข้าอบรมโครงการต่างๆ
4. จากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและผลการฝึกปฏิบัติ
5. จากกล่องแสดงความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. การบริการด้านอาคารสถานที่และสวัสดิการทั่วไป

ความหมายของคำว่า การบริการนักศึกษา

ฮอป (Hopke. 1968 : 353) ได้ให้ความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษาว่าหมายถึง โปรแกรมหรือบริการต่างๆ ที่ทางสถาบันจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการ ความเจริญงอกงามของนิสิตนักศึกษา ในด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม และจิตใจ ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตนและสังคม

กูด (Good. 1975 : 530) ได้ให้ความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษาไว้ว่า บริการที่จัดไว้ให้นิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เช่น การให้คำปรึกษา สวัสดิการนิสิตนักศึกษา การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดหางาน บริการหอพัก และที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา

สายพิน ธรรมบำรุง (สายพิน ธรรมบำรุง 2527 : 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริการนิสิตนักศึกษาคือ โปรแกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา ทั้งรายบุคคลและเป็นหมู่คณะ ในการที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนงานด้านวิชาการ สวัสดิการ ความเป็นอยู่ และความเป็นประชาธิปไตย อันเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางจิตวิทยา สังคมวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความเป็นคนที่สมบูรณ์ และเสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

จากความหมายของการบริการนักศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่ากรบริการนักศึกษาหมายถึง บริการและกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรล่วัตถุประสงค์ คือ การพัฒนาความเป็นคนที่มีความรู้ควบคู่กับการมีมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ สำเนา ขจรศิลป์ (สำเนา ขจรศิลป์ 2525 : 16) ได้กล่าวถึงบริการนักศึกษาว่าสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนโดยทั่วไป และมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. ช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ช่วยขจัดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการเรียนให้หมดไป เช่น การจัดที่พักอาศัย จัดทุนการศึกษา การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ
2. ช่วยนักศึกษาในการพัฒนาเป็นคนโดยสมบูรณ์ (The Whole Person) เช่น ในด้านความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ส่งเสริมพลานามัย ปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาและเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

เซฟเฟอร์ และมาร์ตินสัน (Shaffer and Martinson. n.d.) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการบริการนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยจัดบรรยากาศที่พักอาศัยและมหาวิทยาลัยโดยรอบด้าน เพื่อช่วยส่งเสริมและกระตุ้นสัมฤทธิ์ผลทางด้านสติปัญญาของนักศึกษาให้มากที่สุด
2. เพื่อจัดบริการต่างๆ อันจะช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาตนเอง และเสริมสร้างให้นักศึกษาเข้าใจจุดประสงค์ของตนเองในการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้ดีขึ้น
3. จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย รู้จักสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ และเรียนรู้การทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พยายามจัดบริการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีคุณค่าแก่การให้ความช่วยเหลือจนจบการศึกษา
5. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสติดต่อกันใกล้ชิดนอกห้องเรียน เพื่อให้ได้ศึกษาชีวิตจริง และปรึกษาปัญหาชีวิตต่างๆ
6. เพื่อช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาความรับผิดชอบและวินัย
7. เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศทางการศึกษาแก่นักศึกษา

ภิญโญ สาร (ภิญโญ สาร 2517 : 387) ให้ความหมายของคำว่าสวัสดิการ หมายถึง ประโยชน์และบริการต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้บุคลากร อาจเกี่ยวกับสุขภาพ ความสะดวก การพักผ่อน นันทนาการ การให้คำปรึกษาหรือ การให้ผลประโยชน์หรือความสุขใจ ในส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนหรือสังคมทั่วไป

สวัสดิการที่สำคัญๆ ได้แก่ บริการหอพัก บริการให้คำปรึกษา บริการนันทนาการ ทุนการศึกษา บริการด้านอาหาร บริการสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งเป็นบริการที่นักศึกษาควรได้รับบริการโดยทั่วถึง การให้บริการนักศึกษาเป็นงานที่สำคัญ และควรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างพลัง และประสบการณ์ให้กับนักศึกษา นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน (จารุบุตร พาร่มขาว 2527 : 7) ส่วนเรนน์ (Wrenn. 1951 : 4) ให้ความเห็นว่าการให้บริการนักศึกษามีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน นโยบาย การบริหาร การเลือกคณะ ทุกระดับ ข้อบังคับ วินัยต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ไอแซกเซน (Isaksen. 1965 : 502) ให้ทัศนะว่างานสวัสดิการจะเป็นงานช่วยเสริมงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บริการต่างๆ ที่ควรจัดให้แก่นักศึกษาแต่ละสถาบันแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น งบประมาณ บุคลากร สภาพแวดล้อมในสถาบัน และความต้องการของนักศึกษาในแต่ละสถาบัน (ทองเรือน อมรรักษ์กุล 2525 : 26 – 27 อ้างอิงมาจาก Knowles. n.d.)

4. การบริการสังคม

โกศล วงศ์สวรรค์ และ สถิต วงศ์สวรรค์ (2543 : 117-118) ได้ศึกษาความหมายของสังคม สามารถจำแนกได้เป็น 2 แบบคือ

1. สังคมชนบท คือ สังคมที่มีจำนวนประชากรไม่หนาแน่น ยึดถือธรรมเนียมประเพณีมากกว่ากฎหมาย มีความสัมพันธ์แบบเป็นกันเอง ไม่ว่าจะเป็นชุมชนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่เพียงใด จะมีลักษณะชีวิตของชนบทอยู่ทั่วไป ไม่เคร่งตื้อสุขบัญญัติ รัฐไม่กำหนดและบริกาอะไรมากนัก อยู่กันแบบถ้อยทีถ้อยอาศัย สังคมที่อยู่โดดเดี่ยวไม่ปะปนกับชุมชนใดจะคงความเป็นชนบทได้มากและยาวนาน เพราะไม่มีอิทธิพลของลักษณะเมืองเข้าไปแทรกแซงและจูงใจ ส่วนในเขตชนบทที่สื่อสารคมนาคมสะดวกกำลังพัฒนา อิทธิพลของเมืองจะซึมแทรกเข้าไปมาก สังคมชนบทบางแห่งจึงปรับตัวเองมีสภาพเปลี่ยนไปเป็นสังคมแบบเมืองมากขึ้นทุกที ปัจจัยที่ช่วยปรับปรุงและยกฐานะจากลักษณะชนบทเป็นเมืองไปทีละน้อยคือ ความเจริญ เทคโนโลยี วิทยาการใหม่ วัฒนธรรมที่อารยะ สังคมแบบชนบทจะมีลักษณะพึ่งตนเองได้ สิ่งจำเป็นของชีวิตคือปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ไม่มีการแข่งขันกันมากนัก สิ่งจำเป็นของชีวิตไม่ใช่โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ราคาแพง ไฟฟ้า ตู้เย็น ไม่ใคร่เวลา
2. สังคมแบบเมือง เป็นเขตที่มีประชากรหนาแน่น มีการปกครองที่ยึดถือระเบียบกฎหมาย มีระบบสาธารณูปการ มีองค์การสถานบริการ ธนาคาร โรงพยาบาล วัด โบสถ์ สุเหร่า สถานที่ราชการ ฯลฯ สังคมเมืองเป็นสังคมที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นในแต่ละด้าน เพราะอยู่กันแบบแบ่งหน้าที่ ไม่เป็นกระบวนการครบวงจรอย่างชนบท โธมัส ออดามส์ (Thomas Adams) กล่าวว่า "โครงสร้างของสังคมเมือง คือการอยู่รวมกลุ่มกันอย่างหนาแน่น และต้องพึ่งพาอาศัยกันอย่างกว้างขวาง" อย่างไรก็ตาม ไม่อาจให้คำนิยามอย่างแน่ชัดได้ซึ่งคำว่า "เมือง" มีแตกต่างกันไปในแต่ละองค์ประกอบ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ปริมาณประชากร สภาพของการพัฒนาประเทศ

รัชนีกร เศรษฐ (2536 : 1-2) ได้ศึกษาแนวคิดของสังคมโดยจำแนกได้เป็น 2 ความหมายคือ ใช้ในความหมายว่าเป็นกลุ่มใหญ่ชนิดหนึ่ง และใช้ในความหมายว่าเป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคนหรือกลุ่มก็ได้

สังคมเป็นกลุ่มชนิดหนึ่ง (Society) โดยทั่วไปแล้วกลุ่มต่างๆ จะประกอบด้วยลักษณะสำคัญเหมือนกัน คือประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม มีกฎเกณฑ์ระเบียบ เพื่อทำให้ความสัมพันธ์ดำเนินไปได้ด้วยดี และสมาชิกต่างก็มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่ง

ของกลุ่ม แต่สังคมเป็นกลุ่มที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากกลุ่มชนิดอื่น 5 ประการด้วยกันคือ สังคมเป็นกลุ่มในเชิงพื้นที่ สังคมเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มชนิดอื่น สังคมมีวัฒนธรรมหลักที่เห็นเด่นชัดออกมา สังคมเป็นกลุ่มที่มีความมั่นคงถาวรกว่ากลุ่มชนิดอื่น และสังคมเป็นกลุ่มที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความเป็นเอกเทศ กล่าวโดยสรุป ในแง่การมองสังคมว่าเป็นกลุ่มนั้น สังคมคือกลุ่มคนซึ่งร่วมมือกัน อยู่ร่วมกันยั่งยืน และมีวัฒนธรรมที่เห็นเด่นชัดออกมา

สังคมเป็นลักษณะความสัมพันธ์ของคนหรือกลุ่ม (Social relationship) บุคคลในสังคม จะมีการกระทำต่อผู้อื่น หรือเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในสังคมด้วยจิตสำนึก และคาดการณ์ถึงผลกระทบและปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง การกระทำดังกล่าวเรียกว่า การกระทำทางสังคม (Social Action) และถ้าบุคคลต่างฝ่ายต่างมีการกระทำโต้ตอบต่อกันเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์หรือการปะทะสังสรรค์ หรือการกระทำต่อกัน (interaction) หรืออาจเรียกว่า การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ซึ่งถ้าหากเกิดขึ้นจนเป็นแบบแผนที่เข้าใจกันได้ระหว่างคู่กรณีและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถคาดการณ์การกระทำของแต่ละฝ่ายได้อย่างชัดเจน แล้วเรียกว่า ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relationship) ความหมายของสังคมในแง่ความสัมพันธ์ของคนหรือกลุ่ม จึงเป็นการรวมความสัมพันธ์ทางสังคมต่างๆ ของสมาชิกทั้งหลายเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ

5. ลักษณะของวัฒนธรรมไทย

ความหมายของวัฒนธรรมในภาษาไทยนั้น ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2548 ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

"วัฒนธรรม" หมายถึง ลักษณะที่แสดงความจริงของงาม ความเป็นระเบียบ ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

นอกจากนี้ วัฒนธรรมยังมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่าง อันเป็นแบบแผนในความคิดและการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่งที่มีมนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบกฎเกณฑ์วิธีการในการปฏิบัติ การจัดระเบียบ ตลอดจนระบบความเชื่อ ความนิยม ความรู้ และเทคโนโลยีต่างๆ ในการควบคุมและให้ประโยชน์จากธรรมชาติ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะของวัฒนธรรมได้ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้ เนื่องจากมนุษย์เราแตกต่างจากสัตว์ในแง่ที่เราอาศัยสัญชาตญาณกระทำการต่างๆ ได้น้อยมากหรือไม่ได้เลย และการเรียนรู้ก็ต้องเรียนรู้จากมนุษย์ด้วยกัน โดยเฉพาะจากกลุ่มที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ เช่น หุ่นข่าว ทอดไข่ แ่งแต่งกาย การนั่ง การเดิน ร้องเพลง การใช้พลังงานจากดวงอาทิตย์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ต้องการการเรียนรู้มาก่อน เป็นสิ่งที่ไม่ได้มาโดยกรรมพันธุ์ แต่เราเรียนสิ่งที่อยู่ในสังคม

ที่เราเป็นสมาชิกอยู่ เช่น เราเรียนรู้วิธีดำนารู้นข้าว อ่านหนังสือ สร้างเรือ ก็เพราะว่าสังคมดังกล่าวมีอยู่แล้ว ดังนั้น วัฒนธรรมจึงเป็นการถ่ายทอดโดยการเรียนรู้ ไม่ใช่การถ่ายทอดทางชีวภาพ หรือทางกรรมพันธุ์ดังกล่าวมา และการเรียนรู้ย่อมทำให้เกิดปฏิกิริยาได้ตอบสนองกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายเช่น บุคคลที่ถูกกันออกจากสังคมให้อยู่โดดเดี่ยวจะไม่มีวัฒนธรรม Kingsley Davis ยกตัวอย่างเด็กหญิงนอกสมรสคนหนึ่งที่ถูกค้นพบภายในห้องใต้หลังคาบ้านในมลรัฐเพนซิลวาเนีย โดยเด็กคนนั้นไม่มีใครสนใจ ไม่ได้รับการฝึกอบรมใดๆ ทั้งสิ้น ที่เธอรอดชีวิตอยู่มาได้ก็เพราะมีการให้อาหารเธอพออยู่รอดไปวันหนึ่งๆ เท่านั้น ตอนที่มีคนไปพบเธอนั้นเธอพูดไม่ได้ เดินไม่ได้ และแม้แต่การนั่งให้ตรงก็ทำไม่ได้ และก็เชื่อว่าเธอตาบอดและหูหนวกด้วย Davis กล่าวว่า สุขภาพของเธอแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางชีววิทยาไม่อาจจะสร้างให้เธอเป็นคนที่สมบูรณ์ได้ ถ้าเธอต้องถูกปล่อยให้อยู่คนเดียว (เธอตายเมื่ออายุ 10 ขวบ) พอมาระยะนี้เธอสามารถเรียนรู้ทิศทางต่างๆ เล่นลูกปัด ชีสี่ต่างๆ ได้ รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า ล้างมือ แปรงฟัน ฯลฯ ที่เธอสามารถทำที่กล่าวมาได้เพราะเธอได้รับการเรียนรู้จากผู้อื่น แม้เธอจะทำไมเหมือนเด็กในวัยเดียวกัน แต่ก็ยังดีกว่าสภาพตอนที่มีคนไปพบเธอเมื่อครั้งแรก เพราะเธอสามารถเรียนรู้การปฏิบัติที่สังคมปฏิบัติได้

2. เป็นมรดกทางสังคม วัฒนธรรมจะต้องมีการเรียนรู้ แม้ว่าจะเป็นการเรียนแบบไม่รู้ตัวก็ตาม (เพราะวัฒนธรรมเป็นของมีอยู่แล้วในสังคม) วัฒนธรรมจะต้องมีการสอน แม้จะไม่ใช่ใจก็ตาม ถ้าวัฒนธรรมต้องสิ้นสุดหรือสูญหายไป ก็แสดงว่าคนรุ่นก่อนไม่ได้ถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นต่อมา เห็นได้ว่า บุคคลเกิดในสังคมใดก็เรียนรู้วัฒนธรรมสังคมนั้นๆ และบุคคลรุ่นต่อมาเพียงแต่ปรับปรุงคิดค้นสิ่งใหม่ๆ เป็นการสร้างความเจริญให้แก่วัฒนธรรมและสังคมมนุษย์ให้อยู่ในระดับสูงขึ้น การที่วัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดกันได้ ก็เพราะมนุษย์มีภาษาเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอด ภาษาจึงเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ใช้กันในทุกวัฒนธรรม โดยมีทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ที่ใช้แทนความหมาย ภาษาจึงช่วยให้มนุษย์ได้แสดงความรู้สึกรู้สึกและทำความเข้าใจกับผู้อื่นได้ ดังนั้นภาษาจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรม ถ้าปราศจากภาษาวัฒนธรรมจะไม่มี การสะสมเพิ่มพูน
3. เป็นวิถีชีวิตหรือแบบของการดำรงชีวิต ความคิดในเรื่องวัฒนธรรมทำให้สามารถจำแนกวัฒนธรรมของสังคมหนึ่งจากอีกสังคมหนึ่ง เป็นวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง เพราะบุคคลเกิดในสังคมใดก็เรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมนั้น โดยที่วัฒนธรรมไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกชาติหรือทุกยุคทุกสมัย แต่พอจะกล่าวได้ว่าวิถีชีวิตของชาวไทยก็ดี อเมริกันก็ดี ญี่ปุ่นก็ดี

หรือชาติอื่นๆ จะมีวิถีชีวิตที่เป็นลักษณะของตนเอง จึงไม่ถือว่าวัฒนธรรมของใครสูงต่ำ
 ล้าหลัง ป่าเถื่อน ฯลฯ กล่าวของอีกวัฒนธรรมหนึ่ง เป็นการสอนให้มนุษย์เข้าใจภาพ
 การณ์ต่างๆ ที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่แตกต่างกัน

4. เป็นสิ่งที่ไม่คงที่ เพราะมนุษย์มีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ หรือปรับปรุงของเดิมให้เหมาะสมกับ
 สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่น เดิม
 ชาวไทยมีความคิดว่าผู้หญิงควรอยู่บ้านเลี้ยงลูกดูแลบ้านเรือน ปัจจุบันเราจะเห็นผู้หญิง
 ทำงานเคียงป่าเคียงไหล่กับผู้ชายมากขึ้น หรือเรื่องความคิดทางการเมือง เสรีภาพ ฯลฯ
 การเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีคนที่มีความคิดแบบเก่าๆ คัดค้านบ้างซึ่งเป็นธรรมดาของ
 สังคมที่กำลังพัฒนา ที่ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนเหมือนกันหมดทุกคน เรียกว่า culture lag
 ซึ่งถ้าเราเข้าใจถึงข้อขัดแย้งกันนี้ได้ก็จะเป็นแนวทางในการช่วยสร้างวัฒนธรรมที่เป็น
 ประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ได้มาก

6. ความหมายของเจตคติ

เจตคติเป็นการวัดความรู้สึกของคน และคนเราจะรู้สึกได้ก็ต่อเมื่อประสาทของเราได้สัมผัส
 กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นั่นคือรับรู้สิ่งนั้นก่อนนั่นเอง ถ้าจิตเราเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกตั้ง
 แต่ขั้นต้นจนกระทั่งถึงขั้นสูง คือถ้าเกิดความสนใจ ความซาบซึ้ง พอใจ และเจตคติตามมา การจะวัด
 สิ่งใดได้ถูกต้องจะต้องรู้ก่อนว่าสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างไร เจตคติหรือทัศนคติก็เช่นกัน ก่อนจะวัดต้อง
 นิยามให้ชัดเจนก่อน ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้นิยามความหมายของเจตคติไว้ดังตัวอย่างนิยาม
 ต่อไปนี้

แอลพอร์ต (Allport. 1935)ให้นิยามเจตคติว่า หมายถึง สภาพความพร้อมของจิตซึ่งเกิดขึ้น
 โดยประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้เป็นแรงพยายามที่จะกำหนดทิศทางหรือปฏิบัติต่อบุคคล
 สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เทอร์สโตน (Thurstone. 1946) ให้ความหมายเจตคติว่า เป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึก
 รู้จักในด้านบวกหรือด้านลบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นอะไรก็ได้ เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บทความ
 องค์กร ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้แสดงให้เห็นความแตกต่างว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

แคมเบลล์ (Cambell. 1950) นิยามเจตคติว่า เป็นอาการรู้สึกตอบสนองต่อเป้าเจตคติอย่าง
 คงเส้นคงวา

แคทซ์ (Katz. 1960) นิยามเจตคติว่า เป็นความรู้สึกโน้มน้าวของแต่ละบุคคลที่จะประเมิน
 สัญลักษณ์ สิ่งของ หรือโฉมหน้าโลกของเราด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจ

เบม (Bem. 1970) นิยามเจตคติคือ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ

ฟิชบาย และแอ็ชเชน (Fishbein & Aijen, 1975) มองเจตคติว่า เป็นอารมณ์ความโน้มเอียงจากการเรียนรู้ ที่ตอบสนองด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจต่อเป้าเจตคติที่กำหนดไว้อย่างคงเส้นคงวา

ลัวิน สายยศ (2517) ให้นิยามเจตคติว่า เป็นอารมณ์ความรู้สึกอันบังเกิดจากการได้สัมผัสรับรู้ต่อสิ่งนั้น โดยแสดงความโน้มเอียงอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปของการประเมินว่าขึ้นชอบหรือไม่ขึ้นชอบ

จากนิยามเจตคติดังกล่าว พบว่า ไม่ค่อยเหมือนกัน แต่ก็พอจะสรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเชื่อ ศรัทธาต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนเกิดความรู้สึกที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะไปในทางดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่เป็นพฤติกรรม แต่เป็นตัวการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้นเจตคติจึงเป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจนั่นเอง

เจตคติเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้คนแสดงพฤติกรรมออกมา การรู้เจตคติของคนสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมที่เขาจะแสดงออก เป็นการรู้ไว้ก่อนเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข เพื่อทำให้คนในสังคมมี เจตคติที่ตรงตามสังคมต้องการ ดังนั้น ประโยชน์ของการศึกษาเจตคติจึงมีมาก ดังที่ ลัวิน สายยศ (2538) ได้สรุปไว้เป็นข้อๆ ดังนี้

1. เจตคติเป็นคำยอของการอธิบายความรู้สึกยาวๆ กลุ่มพฤติกรรมต่างๆ ได้มาก เช่น กล่าวว่ เรามีเจตคติดีต่อครอบครัว หมายถึง เราชรักครอบครัว ใช้เวลามากในการอยู่กับครอบครัว มีความสุขใจอยู่กับครอบครัว มีความเห็นสอดคล้องกับสมาชิกในครอบครัว ทำอะไรหลายอย่างเพื่อครอบครัว ฯลฯ จะเห็นว่าคำว่า เจตคติดี คำเดียวมีความหมายครอบคลุมมากมาย
2. เจตคติใช้พิจารณาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งอื่นหรือมีต่อเป้าเจตคติของคนๆ นั้น นั่นคือ รู้เจตคติของคนสามารถส่งเสริมและยับยั้งสิ่งที่เขาจะแสดงออกมาได้
3. เจตคติสามารถมองสังคม เพราะเจตคติเป็นสิ่งคงเส้นคงวา พฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงออกมาจากเจตคติ จึงสามารถนำมาอธิบายความคงเส้นคงวาของสังคมได้ด้วย
4. เจตคติมีความดังมากในตัวมันเอง เจตคติของคนที่มีต่อเป้าเจตติรอบๆ ตัวเราเอง สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของคนๆ นั้น มีคุณค่าในการศึกษาจุดมุ่งหมายในชีวิตของเขา
5. จากการที่รู้ว่าเจตคติเกิดจากพันธกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการให้การึกษาเพื่อเกิดเจตคติที่ตรงตามสังคม จึงต้องศึกษาสาเหตุภายนอกและปรับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีอิทธิพลต่อเจตคติของคนตามต้องการ
6. ในสาขาสังคมวิทยา นักสังคมวิทยาหลายคนให้ความเห็นว่า เจตคติเป็นศูนย์ความคิด และเป็นฐานของพฤติกรรมสังคม การปรับระบบกลไกของสังคม จึงควรเปลี่ยนแปลงเจตคติของแต่ละบุคคล

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งจน

สามารถแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็ได้

การรู้เจตคติของบุคคล จึงใช้เพื่อทำนายพฤติกรรมที่เขาแสดงออก เป็นการรู้ไว้ก่อนเพื่อหาทางป้องกัน และแก้ไขก่อนที่จะมีปัญหาเกิดขึ้น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวัฒนา วิฑูรย์พัฒนางศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อบริการของหน่วยงานการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการของหน่วยงานการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 ด้านคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา ด้านการให้บริการ ด้านการบริหาร และด้านการทำสัญญากู้ยืมเงิน และสัญญาค้ำประกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นักศึกษาปริญญาตรีที่ได้รับทุนการศึกษาประเภทต่างๆ และนักศึกษาที่กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาและกำลังศึกษาในปีการศึกษา 2541 จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) นักศึกษามีทัศนะต่อการจัดบริการของหน่วยงานการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม 4 ด้านและในแต่ละด้านว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สำหรับด้านการทำสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกันมีความเหมาะสมในระดับมาก (2) นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนะต่อการจัดบริการของหน่วยงานการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม 5 ด้าน และในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน (3) นักศึกษาต่างคณะกันมีทัศนะต่อการจัดบริการของหน่วยงานการศึกษารวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์มีทัศนะต่อการจัดบริการของหน่วยงานการศึกษากับนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการให้บริการนักศึกษา นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์มีทัศนะต่อการให้บริการนักศึกษาต่างกับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คัลป์ (Culp. 1981 : 547 – A) ได้วิเคราะห์การให้บริการนักศึกษาที่วิทยาลัยชุมชน Saminoli โดยใช้แบบสอบถามนักศึกษาใหม่ นักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยมากกว่า 2 ภาคการศึกษา และนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า บริการที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา คือ การรับนักศึกษาใหม่ การทดสอบและการหางานบริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและอาชีพ และบริการปฐมนิเทศ นักศึกษาใหม่สนใจที่จะใช้บริการให้คำปรึกษาในด้านการศึกษาและอาชีพ บริการปฐมนิเทศและเทคนิคการเรียนรู้ และพบว่า นักศึกษาใหม่มากกว่าร้อยละ 10 ให้ความสำคัญกับบริการแต่ไม่เคยใช้บริการเลย นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่าบริการจัดหางานในระหว่างศึกษา บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาไม่เพียงพอกับความ

ต้องการของนักศึกษา นอกจากนั้นยังพบอีกด้วยว่า นักศึกษาใหม่และนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัย น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษา ไม่สนใจบริการให้คำปรึกษาในด้านสังคมและส่วนตัว

วิชา วัชรวารการณ (2537 : 146) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษา และกรรมการนักศึกษา ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แต่ละด้านและรวม 4 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทัศนะของผู้บริหารฝ่ายบริหารฝ่ายหนึ่ง กับอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาอีกฝ่ายหนึ่ง ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แต่ละด้านและรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน และเพื่อให้การบริหารกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า สถาบันต้องพัฒนาและปรับปรุงการบริหารกิจกรรมนักศึกษาแต่ละด้านโดยกำหนดนโยบาย และจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาโดยการจัด อบรม สัมมนา และส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาเพิ่มเติมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษา เพิ่มจำนวนบุคลากรด้านกิจกรรมนักศึกษา จัดการศึกษาดูงานให้กับนักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษาให้มีความชำนาญ ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ งานกิจกรรมทุกโครงการให้มีประสิทธิภาพ พัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จัดสถานที่สำหรับให้คำปรึกษาให้เหมาะสม และจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

สมชาย บุญญบาล (2541 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลาง ที่จัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 28 คน อาจารย์ 129 คน และนักศึกษา 168 คน ผลการศึกษาพบว่า (1) ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้านว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (2) ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน และเพื่อให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันควรส่งเสริม พัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยจัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษาทุกระดับเพื่อหาแนวทางในการกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาร่วมกัน จัดอบรมสัมมนา และส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษา

เพิ่มเติมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษา ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ พัฒนานกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันให้ทันสมัย เหมาะสมกับปัจจุบันและจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษารายกิจกรรมนักศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร การศึกษาครั้งนี้ประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้ ซึ่งได้จากการสุ่มมาจากการประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีวิทยาเขตเป็นชั้น (Strata) และวิชาเอกเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit) ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำแนกตามวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้ กับวิชาเอก

วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ		วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ		วิทยาเขตพระนครใต้	
วิชาเอก	จำนวน	วิชาเอก	จำนวน	วิชาเอก	จำนวน
บริหารธุรกิจ	338	บริหารธุรกิจ	576	บริหารธุรกิจ	8
คหกรรมศาสตร์	122	ศิลปศาสตร์	69	ศิลปศาสตร์	90
วิทยาศาสตร์	39			คหกรรมศาสตร์	248
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	130				
วิศวกรรมศาสตร์	216				
รวม	845	รวม	645	รวม	346

รวมทั้งสิ้น $845 + 645 + 346 = 1836$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 75 ข้อ ซึ่งแบ่งลักษณะของการวัดออกเป็น 5 ด้านคือ

1. ด้านอาคารสถานที่ มีจำนวน 15 ข้อ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน มีจำนวน 15 ข้อ
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา มีจำนวน 15 ข้อ
4. ด้านการบริการสังคม มีจำนวน 15 ข้อ
5. ด้านวัฒนธรรมไทย มีจำนวน 15 ข้อ

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง ในการสร้างเครื่องมือครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษาให้มีคุณภาพ
2. ศึกษาทฤษฎีการสร้างแบบสอบถามการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดด้านต่างๆ ที่จะทำการวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดด้านที่จะทำการวิจัย 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการสังคม และด้านวัฒนธรรมไทย แล้วจึงเขียนนิยามปฏิบัติการของแต่ละด้าน เพื่อกำหนดกรอบของข้อความที่จะวัดเจตคติในครั้งนี้
3. สร้างข้อความวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษาตามนิยามที่ระบุไว้ในแต่ละด้าน โดยสร้างด้านละ 25 ข้อ รวม 5 ด้าน เป็นจำนวน 125 ข้อ ซึ่งแต่ละด้านจะมีข้อความในเชิงบวกและเชิงลบคละกันไป และกำหนดมาตราวัดตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert's Attitude Scale) 4 มาตรา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วในข้อ 3 ไปทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 120 คน ให้ทำแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษา
5. นำแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษาในข้อ 4 มา

คัดเลือกฉบับที่มีการทำทุกข้อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกด้วยสถิติ t -test จึงนำมาแบ่งเป็นกลุ่มที่ได้คะแนนสูง และกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ (เทคนิค 25 % ของการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ) มาวิเคราะห์หาค่า t แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า t แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ในข้อ 5 ไปทดสอบกับนักศึกษาริทยูนิเวอร์ซิตีจำนวน 100 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น

7. นำแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการนักศึกษาที่มีคุณภาพนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3. วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

1. ติดต่ออาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชาเอก เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

2. กำหนดวันเวลาที่จะไปเก็บข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามวันเวลาที่กำหนด

4. นำแบบสอบถามแต่ละฉบับมาตรวจให้คะแนนเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

4. ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลคะแนนที่ตรวจได้ บันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำแนกตามวิทยาเขต ระดับชั้น และเพศ

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม และมากกว่า 2กลุ่ม

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 สถิติพื้นฐาน $\bar{X}$, S^2 , S

1.2 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ ใช้ t -test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 215 – 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right]$$

สูตร 1.1 , 1.2 และ 1.3 ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สถิติพื้นฐาน $\bar{X}$, S^2 , S

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ

$$df = \frac{\left(\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2} \right)}{\frac{\left(\frac{S^2_1}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S^2_2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – way Analysis of Variance) โดยใช้สถิติ F ดังสูตรต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อทดสอบด้วย สถิติ F แล้วมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้สถิติ Duncan's Multiple Range Test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อเพื่อสื่อความหมายข้อมูลดังนี้

$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของผลของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
F	แทน	การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของผลของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม
MS	แทน	คะแนนความแปรปรวน
SS	แทน	ผลบวกยกกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน
df	แทน	ระดับของความเป็นอิสระของข้อมูล
B	แทน	เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่
L	แทน	เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านการจัดการเรียนการสอน
P	แทน	เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านกิจกรรมนักศึกษา
V	แทน	เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านการบริการสังคม
C	แทน	เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านวัฒนธรรมไทย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยนั้นจะวิเคราะห์จำแนกตามรายด้านและรวมทุกด้านของเจตคติทุกค่าของสถิติที่ต้องวิเคราะห์โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างนักศึกษาเพศหญิงและเพศชาย
3. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน
4. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างนักศึกษาที่อยู่วิทยาเขตต่างกัน
5. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานที่เกี่ยวกับการศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ผู้วิจัยนำผลจากการตอบแบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานด้านคะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์รวมทุกด้าน และจำแนก 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการสังคม และด้านวัฒนธรรมไทย ดังแสดงในตาราง 2 - 11

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เจตคติ	เทคนิคกรุงเทพฯ		บพิตรพิมุขมหาเมฆ		พระนครใต้		รวม	
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S
B	3.07	0.78	3.08	0.72	3.03	0.77	3.06	0.76
L	2.79	0.70	2.80	0.69	2.73	0.70	2.78	0.70
P	2.47	0.81	2.49	0.80	2.51	0.78	2.49	0.80
V	2.70	0.81	2.70	0.80	2.67	0.79	2.69	0.80
C	3.22	0.78	3.34	0.70	3.18	0.77	3.26	0.76
รวม	2.85	0.77	2.88	0.74	2.82	0.76	2.85	0.76

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทั้งหมดมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างคะแนน 2.49 ถึง 3.26 หรืออยู่ในมาตรการวัดประมาณ 2 ถึง 3 นั่นคือนักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอยู่ในเกณฑ์น้อยถึงดี โดยมีเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์มากหรือดี คือ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม ตามลำดับ ส่วนเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์น้อยหรือไม่ดี คือ ด้านกิจกรรมนักศึกษา สำหรับนักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯนั้นมีเจตคติอยู่ระหว่างคะแนน 2.47 ถึง 3.22 หรืออยู่ในมาตรการวัดประมาณ 2 ถึง 3 เช่นเดียวกับวิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ โดยมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี คือด้านวัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม ตามลำดับ และมีเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์น้อยหรือไม่ดีคือด้านกิจกรรมนักศึกษา ส่วนนักศึกษาวิทยาเขตพระนครใต้ มีเจตคติอยู่ระหว่างคะแนน 2.51 ถึง 3.18 หรืออยู่ในมาตรวัดประมาณ 3 คือมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณาเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยรวมทุกด้านแล้ว ไม่ว่าจะเป็นวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ หรือวิทยาเขตพระนครใต้ จะมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี คือมีคะแนนประมาณ 2.85 คะแนน ซึ่งอยู่ในมาตราที่มีเจตคติที่ดีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้นจะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.69 ถึง 0.81 นั่นคือมีค่าอยู่ระหว่างประมาณ 0.70 ถึง 0.80 ในทุกด้านและรวม

ทุกด้าน แสดงว่าคะแนนข้อมูลมีการกระจายมาก นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านอาคารสถานที่ เป็นรายชื่อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S	ระดับเจตคติ
1	ควรจัดให้มีโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์เพื่อให้ความรู้จำนวนมากเพียงพอ	3.17	0.70	มาก
2	ควรจัดบริการข่าวสารผ่านระบบอินเตอร์เน็ตทั่วทั้งวิทยาเขต	3.29	0.67	มาก
3	ควรเพิ่มจำนวนตู้โทรศัพท์สาธารณะ	3.12	0.69	มาก
4	ควรเพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ส่วนกลางของอาคารเรียน	3.30	0.69	มาก
5	ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำทุกอาคาร	2.66	0.78	มาก
6	ภายในวิทยาเขตมีจุดบริการน้ำดื่มฟรีมากเพียงพอ	2.66	0.94	มาก
7	บริเวณทางเดินมีระบบไฟฟ้าที่สว่างทั่วถึง	2.84	0.76	มาก
8	สภาพแวดล้อมบริเวณโรงอาหารควรสะอาดเรียบร้อยเสมอ	3.12	0.82	มาก
9	ภาชนะที่ใช้ใส่อาหารควรผ่านการทำความสะอาดด้วยความร้อน	3.26	0.79	มาก
10	ต้องการให้ลดจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	3.08	0.75	มาก
11	ชุดเก้าอี้ม้าหินบริเวณรอบอาคารเรียนมีจำนวนน้อยเกินไป	3.04	0.81	มาก
12	ควรปรับปรุงสวนหย่อมให้มีความสวยงาม	3.17	0.73	มาก
13	ควรจัดบริเวณพื้นที่จอดรถสำหรับนักศึกษา	2.83	0.82	มาก
14	กระดานประชาสัมพันธ์มีปริมาณน้อยเกินไป	2.90	0.78	มาก
15	ห้องน้ำควรได้รับการทำความสะอาดทุกวัน	3.58	0.68	มาก
	รวม	3.06	0.76	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้าน อาคารสถานที่ มีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในด้านอาคารสถานที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S	ระดับเจตคติ
16	อาจารย์มีการแจ้งจุดมุ่งหมายรายวิชาชัดเจน	3.04	0.65	มาก
17	อาจารย์พยายามเร่งสอนเพื่อให้ครบบทเรียน	2.86	0.74	มาก
18	อาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยายมากเกินไป	2.28	0.76	น้อย
19	กิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	2.86	0.57	มาก
20	ผู้สอนตั้งคำถามให้นักศึกษารู้จักคิดตัดสินใจด้วยตนเอง	2.83	0.60	มาก
21	อุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษามีครบเพียงพอ	2.46	0.81	น้อย
22	อุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษามีความสอดคล้องกับเนื้อหา	2.68	0.68	มาก
23	สื่อการสอนทำให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น	2.79	0.75	มาก
24	ข้อสอบครอบคลุมภายในเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายรายวิชา	2.89	0.62	มาก
25	มาตรฐานให้คะแนนยุติธรรมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้	2.89	0.66	มาก
26	เนื้อหาที่สอนเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน	2.92	0.62	มาก
27	เนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียนแต่ละวิชา	2.85	0.65	มาก
28	อาจารย์ผู้สอนให้ความเป็นกันเอง	2.94	0.71	มาก
29	นักศึกษาต้องการจัดตารางเรียนด้วยตนเอง	2.75	0.93	มาก
30	มีการปฐมนิเทศ บอกหลักสูตร ระเบียบการ วิธีการปฏิบัติตน ทำให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจน	2.78	0.78	มาก
	รวม	2.78	0.70	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย ในข้อ 18 อาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยายมากเกินไป และ ข้อ 21 อุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษามีครบเพียงพอ ส่วนข้ออื่นๆ นักศึกษามีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านกิจกรรมนักศึกษา เป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S	ระดับเจตคติ
31	นักศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการภายในองค์กรนักศึกษา	2.46	0.76	น้อย
32	นักศึกษาได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ในงานกีฬาภายในวิทยาเขต	2.46	0.83	น้อย
33	นักศึกษามีโอกาสจัดการบริหารชมรมด้วยตัวนักศึกษาเอง	2.39	0.80	น้อย
34	นักศึกษามีการจัดกิจกรรมหารายได้เข้าชมรมอย่างสม่ำเสมอ	2.18	0.78	น้อย
35	นักศึกษาได้รับความสนุกสนานจากงานกีฬาภายในวิทยาเขต	2.58	0.81	มาก
36	นักศึกษาได้ฝึกทักษะการเล่นกีฬาจากงานกีฬาภายใน	2.44	0.80	น้อย
37	นักศึกษามีความกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม	2.60	0.75	มาก
38	องค์กรนักศึกษามีประโยชน์น้อยมาก	2.56	0.78	มาก
39	การจัดตั้งชมรมของนักศึกษา จัดได้น่าสนใจ	2.44	0.78	น้อย
40	มีกิจกรรมชมรมให้นักศึกษาเลือกมากเพียงพอ	2.38	0.85	น้อย
41	วิทยาเขตสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาน้อยไป	2.54	0.83	มาก
42	นักศึกษาเบื่อหน่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม	2.45	0.86	น้อย
43	นักศึกษาแต่ละชมรมมีลักษณะต่างคนต่างอยู่	2.30	0.88	น้อย
44	ประสบการณ์จากกิจกรรมนักศึกษาช่วยในการประกอบอาชีพ	2.70	0.72	มาก
45	ควรมีใบรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปสมัครงาน	2.87	0.79	มาก
	รวม	2.49	0.80	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านกิจกรรมนักศึกษา มีเจตคติในระดับเห็นด้วยน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติด้านกิจกรรมนักศึกษา ในระดับเห็นด้วยน้อยในข้อ 31 นักศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการภายในองค์กรนักศึกษา ข้อ 32 นักศึกษาได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ในงานกีฬาภายในวิทยาเขต ข้อ 33 นักศึกษามีโอกาสจัดการบริหารชมรมด้วยตัวนักศึกษาเอง ข้อ 34 นักศึกษามีการจัดกิจกรรมหารายได้เข้าชมรมอย่างสม่ำเสมอ ข้อ 36 นักศึกษาได้ฝึกทักษะการเล่นกีฬาจากงานกีฬาภายใน ข้อ 39 การจัดตั้งชมรมของนักศึกษา จัดได้น่าสนใจ ข้อ 40 มีกิจกรรมชมรมให้นักศึกษาเลือกมากเพียงพอ ข้อ 42 นักศึกษาเบื่อน่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อ 43 นักศึกษาแต่ละชมรมมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ส่วนข้ออื่นๆ นักศึกษามีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านการบริการสังคม เป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S	ระดับเจตคติ
46	จัดนิทรรศการทางวิชาการโดยให้บุคคลทั่วไปเข้าชมได้	2.72	0.77	มาก
47	นักศึกษานำวัสดุฝึก มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของส่งมอบให้ลานกีฬาภายในชุมชน	2.38	0.78	น้อย
48	นักศึกษาควรให้ความร่วมมือบริจาคโลหิต	2.93	0.72	มาก
49	จัดขบวนรณรงค์เสริมสร้างประชาธิปไตยในชุมชน	2.72	0.74	มาก
50	ควรให้ความร่วมมือกับชุมชนจัดกิจกรรมวันเด็ก	2.85	0.72	มาก
51	การออกค่ายพัฒนาชนบทถือว่าเป็นการช่วยเหลือสังคม	3.19	0.75	มาก
52	นักศึกษาต้องกรบริการหนังสือให้ห้องสมุดของสำนักงานเขต	2.82	0.73	มาก
53	ควรอนุญาตให้บุคคลทั่วไปใช้บริการห้องสมุดวิทยาเขตได้	2.85	0.85	มาก
54	จัดกิจกรรมวันนัดพบแรงงานเฉพาะนักศึกษาภายในวิทยาเขตเท่านั้น	2.50	0.86	มาก
55	สนามกีฬาภายในวิทยาเขตมีให้บริการบุคคลภายในวิทยาเขตเท่านั้น	2.52	0.90	มาก

56	จัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับชุมชน	2.70	0.84	มาก
57	นักศึกษาให้ความช่วยเหลือจัดสถานที่และเครื่องขยายเสียงเพื่อกิจกรรมแอโรบิก	2.60	0.86	มาก
58	นักศึกษาเป็นอาสาสมัครดูแลป้ายรถประจำทางและสะพานลอย	2.21	0.86	น้อย
59	นักศึกษายังเด็กเกินไปที่จะเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้อื่น	2.85	0.83	มาก
60	นักศึกษาไม่มีเวลาที่จะเป็นอาสาสมัครเลี้ยงเด็กด้อยโอกาส	2.65	0.87	มาก
	รวม	2.69	0.80	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านการบริการสังคม มีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีเจตคติในด้านการบริการสังคมอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย ในข้อ 47 นักศึกษานำวัสดุฝึก มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของส่งมอบให้ลานกีฬาภายในชุมชน และข้อ 58 นักศึกษาเป็นอาสาสมัครดูแลป้ายรถประจำทาง และสะพานลอย ส่วนข้ออื่นๆ นักศึกษามีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานของการวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านวัฒนธรรมไทย เป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S	ระดับเจตคติ
61	ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและเงินทอง	3.07	0.85	มาก
62	ศาสนาคือเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สนับสนุนคนกระทำความดี	3.39	0.74	มาก
63	ควรกล่าวคำขอโทษเมื่อเดินเฉียดกรายผู้อื่น	3.38	0.73	มาก
64	นักศึกษาควรเคารพผู้ที่อาวุโสมากกว่า	3.48	0.65	มาก
65	มวยไทยเป็นศิลปะป้องกันตัวที่ล้ำสมัย	3.20	0.84	มาก
66	แฮมเบอร์เกอร์และแซนด์วิชเป็นอาหารที่สะดวก เหมาะสม	2.75	0.87	มาก

	กับวิถีชีวิตในปัจจุบัน			
67	นักศึกษาต้องรับฟังคำกล่าวตักเตือนจากคุณครูด้วยความจริงใจ	3.26	0.69	มาก
68	ลักษณะของผู้มีการศึกษาสูงควรพูดภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ	3.03	0.89	มาก
69	ดนตรีไทยมีทำนองไพเราะ น่าฟัง	3.11	0.72	มาก
70	พิธีไหว้ครูมีคุณค่าควรแก่การส่งเสริม	3.44	0.65	มาก
71	การแต่งเครื่องแบบนักศึกษาเป็นการให้เกียรติสถานศึกษา	3.34	0.72	มาก
72	ควรทดแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ	3.57	0.64	มาก
73	การทำบุญตักบาตร สามารถทำได้เฉพาะวันสำคัญเท่านั้น	3.02	0.96	มาก
74	นักศึกษาควรเชื่อฟังผู้ปกครองเนื่องจากท่านรักและหวังดีต่อเราเสมอ	3.52	0.67	มาก
75	การแต่งเครื่องแบบนักศึกษาเป็นการฝึกวินัยตนเอง	3.34	0.77	มาก
	รวม	3.26	0.76	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า เจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในด้านวัฒนธรรมไทย มีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติในด้านการบริการสังคมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

เจตคติ	เพศชาย		เพศหญิง	
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S
B	3.00	0.80	3.09	0.74
L	2.78	0.73	2.79	0.69
P	2.49	0.82	2.48	0.79
V	2.63	0.83	2.72	0.79
C	3.15	0.83	3.30	0.72
รวม	2.81	0.80	2.87	0.74

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ต่างมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมว่ามีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายมีเจตคติในด้านกิจกรรมนักศึกษาคือเห็นด้วยในระดับน้อย ต่างจากด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านบริการสังคมว่ามีความเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านวัฒนธรรมไทย นักศึกษาชายมีความเห็นด้วยในระดับมาก นักศึกษาหญิงมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

เจตคติ	ปี1		ปี2		ปี3		ปี4		ปี3ต่อเนื่อง		ปี4ต่อเนื่อง	
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S
B	3.07	0.39	3.09	0.41	3.03	0.36	3.04	0.39	3.00	0.34	3.15	0.33
L	2.82	0.31	2.75	0.34	2.79	0.32	2.74	0.36	2.80	0.32	2.79	0.36
P	2.59	0.37	2.46	0.37	2.46	0.40	2.48	0.36	2.45	0.36	2.41	0.40
V	2.73	0.29	2.70	0.32	2.68	0.31	2.68	0.31	2.66	0.31	2.69	0.34
C	3.28	0.44	3.24	0.43	3.31	0.41	3.16	0.47	3.27	0.45	3.26	0.46
รวม	2.90	0.24	2.85	0.24	2.85	0.23	2.82	0.24	2.84	0.23	2.86	0.23

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม ว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นชั้นปีที่ 2, 3, 4, 3 ต่อเนื่อง และ 4 ต่อเนื่อง ที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ด้านวัฒนธรรมไทย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1, 3, 3 ต่อเนื่อง และ 4 ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

เจตคติ	คะแนนเฉลี่ยสะสม มากกว่า 3.00		คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00		คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50		คะแนนเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.00	
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S
B	3.09	0.36	3.04	0.38	3.07	0.38	2.95	0.45
L	2.80	0.34	2.74	0.33	2.81	0.33	2.82	0.32
P	2.49	0.38	2.43	0.36	2.52	0.39	2.55	0.38
V	2.72	0.31	2.68	0.33	2.69	0.31	2.61	0.27
C	3.29	0.45	3.25	0.43	3.25	0.45	3.01	0.47
รวม	2.88	0.23	2.83	0.23	2.87	0.24	2.79	0.23

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน ต่างมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมว่ามีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันทั้ง 4 กลุ่ม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคมว่ามีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50 และคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านวัฒนธรรมไทย นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

เจตคติ	ต่ำกว่า 10,000		10,000 – 20,000		20,001 – 30,000		สูงกว่า 30,000	
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S
B	3.06	0.36	3.07	0.37	3.03	0.39	3.10	0.41
L	2.78	0.34	2.80	0.33	2.74	0.30	2.79	0.37
P	2.50	0.38	2.49	0.37	2.44	0.36	2.49	0.41
V	2.70	0.33	2.70	0.30	2.67	0.30	2.67	0.31
C	3.29	0.44	3.25	0.44	3.24	0.47	3.20	0.44
รวม	2.87	0.24	2.86	0.22	2.82	0.23	2.85	0.26

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยโดยรวมว่ามีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่างกันทุกกลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม

เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000 – 20,000 บาท และสูงกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ในด้านกิจกรรมนักศึกษา เจตคติต่อการบริการทางวิชาการของนักศึกษาที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000 – 20,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านวัฒนธรรมไทย

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นรายด้านและโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามเพศ
ชั้นปี วิทยาเขต คณะเฉลี่ยสะสม ดังแสดงในตาราง 12 – 45

ตาราง 12 ค่าการทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยของเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทาง
วิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระหว่างเพศ

เจตคติ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	
B	3.00	0.80	3.09	0.74	- 5.033 *
L	2.78	0.73	2.79	0.69	- 0.507
P	2.49	0.82	2.48	0.79	0.444
V	2.63	0.83	2.72	0.79	- 0.428
C	3.15	0.83	3.30	0.72	- 6.695 *
รวม	2.81	0.80	2.87	0.74	- 5.532 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ α .05

จากตาราง 12 แสดงว่า เจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษา
เพศชายกับนักศึกษาเพศหญิงมีเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนัก
ศึกษาเพศหญิงมีค่าเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสูงกว่านักศึกษาเพศชาย
สำหรับด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการสังคม ระหว่างนัก
ศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิงนี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างระดับชั้นปีของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการ
ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นปี	3.614	5	.723	5.019 *
ความคลาดเคลื่อน	263.513	1830	.144	
รวม	267.127	1835		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ α .05

จากตาราง 13 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ระหว่างระดับชั้นปี มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับชั้นปีอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 14

ตาราง 14 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับชั้นปีของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่

$\bar{x}$	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง(3.00)	ชั้นปี4 ต่อเนื่อง(3.15)
ชั้นปี 1 (3.07)					*	*
ชั้นปี 2 (3.09)					*	*
ชั้นปี 3 (3.03)						*
ชั้นปี 4 (3.04)						*
ชั้นปี3						*
ต่อเนื่อง (3.00)						
ชั้นปี4						
ต่อเนื่อง (3.15)						

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระดับชั้นปี 1 กับระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 2 กับระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 3 กับระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 กับระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง กับระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างระดับชั้นปีของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นปี	1.311	5	.262	2.290 *
ความคลาดเคลื่อน	209.599	1830	.115	
รวม	210.911	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 15 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ระหว่างระดับชั้นปี มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับชั้นปีอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan 's Multiple Range Test ดังตาราง 16

ตาราง 16 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับชั้นปีของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

$\bar{x}$	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2 (2.75)	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4 (2.74)	ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง	ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง
ชั้นปี 1 (2.82)		*		*		
ชั้นปี 2						
ชั้นปี 3						
ชั้นปี 4						
ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง						
ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง						

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระดับชั้นปี 1 กับระดับชั้นปี 2 ระดับชั้นปี 4 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างระดับชั้นปีของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นปี	7.344	5	1.469	10.163 *
ความคลาดเคลื่อน	264.475	1830	.145	
รวม	271.819	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 17 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ระหว่างระดับชั้นปี มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับชั้นปีอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 18

ตาราง 18 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับชั้นปีของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

$\bar{x}$	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2 (2.46)	ชั้นปี 3 (2.46)	ชั้นปี 4 (2.48)	ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง(2.45)	ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง(2.41)
ชั้นปี 1 (2.59)		*	*	*	*	*
ชั้นปี 2						
ชั้นปี 3						
ชั้นปี 4						*
ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง						
ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง						

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 18 พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระดับชั้นปี 1 กับระดับชั้นปี 2 ระดับชั้นปี 3

ระดับชั้นปี 4 ระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 กับระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างระดับชั้นปีของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านบริการสังคม

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นปี	1.173	5	.235	2.319 *
ความคลาดเคลื่อน	185.139	1830	.101	
รวม	186.312	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 19 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านบริการสังคม ระหว่างระดับชั้นปี มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับชั้นปีอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านบริการสังคม แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 20

ตาราง 20 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับชั้นปีของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านบริการสังคม

$\bar{x}$	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3 (2.68)	ชั้นปี 4 (2.68)	ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง(2.66)	ชั้นปี4 ต่อเนื่อง
ชั้นปี 1 (2.73)			*	*	*	
ชั้นปี 2						
ชั้นปี 3						
ชั้นปี 4						
ชั้นปี3ต่อเนื่อง						
ชั้นปี4ต่อเนื่อง						

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 20 พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านบริการสังคม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 คือ ระดับชั้นปี 1 กับระดับชั้นปี 3 ระดับชั้นปี 4 ระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างระดับชั้นปีของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นปี	3.283	5	.657	3.250 *
ความคลาดเคลื่อน	369.706	1830	.202	
รวม	372.990	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 21 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย ระหว่างระดับชั้นปี มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับชั้นปีอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านวัฒนธรรมไทย แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 22

ตาราง 22 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับชั้นปีของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย

$\bar{x}$	ชั้นปี 1 (3.28)	ชั้นปี 2 (3.24)	ชั้นปี 3 (3.31)	ชั้นปี 4 (3.27)	ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง(3.27)	ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง(3.26)
ชั้นปี 1						
ชั้นปี 2						
ชั้นปี 3						
ชั้นปี 4 (3.16)	*	*	*		*	*
ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง						
ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง						

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 22 พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระดับชั้นปี 4 กับระดับชั้นปี 1 ระดับชั้นปี 2 ระดับชั้นปี 3 ระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างระดับชั้นปีของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นปี	1.189	5	.238	4.147 *
ความคลาดเคลื่อน	104.907	1830	.057	
รวม	106.096	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 23 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน ระหว่างระดับชั้นปี มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับชั้นปีอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเรียบเรียงเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 24

ตาราง 24 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับชั้นปีของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน

$\bar{x}$	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2 (2.85)	ชั้นปี 3 (2.85)	ชั้นปี 4 (2.82)	ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง(2.84)	ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง(2.86)
ชั้นปี 1 (2.90)		*	*	*	*	*
ชั้นปี 2						
ชั้นปี 3						
ชั้นปี 4						
ชั้นปี 3 ต่อเนื่อง						
ชั้นปี 4 ต่อเนื่อง						

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 24 พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระดับชั้นปี 1 กับระดับชั้นปี 2 ระดับชั้นปี 3 ระดับชั้นปี 4 ระดับชั้นปี 3 ต่อเนื่อง ระดับชั้นปี 4 ต่อเนื่อง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิทยาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างวิทยาเขต	.514	2	.257	1.766
ความคลาดเคลื่อน	266.613	1833	.145	
รวม	267.127	1835		

จากตาราง 25 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ระหว่างวิทยาเขต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ในแต่ละวิทยาเขตมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิทยาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างวิทยาเขต	1.320	2	.660	5.773 *
ความคลาดเคลื่อน	209.590	1833	.114	
รวม	210.911	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 26 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ระหว่างวิทยาเขต มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีวิทยาเขตอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการ

ทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan 's Multiple Range Test ดังตาราง 27

ตาราง 27 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในวิทยาเขต ของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

$\bar{x}$	เทคนิคกรุงเทพฯ	บพิตรพิมุข มหาเมฆ	พระนครใต้ (2.73)
เทคนิคกรุงเทพฯ (2.79)			*
บพิตรพิมุข มหาเมฆ (2.80)			*
พระนครใต้			

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 27 พบว่า นักศึกษาต่างวิทยาเขตมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ วิทยาเขตพระนครใต้กับวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิทยาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างวิทยาเขต	.317	2	.159	1.071
ความคลาดเคลื่อน	271.501	1833	.148	
รวม	271.819	1835		

จากตาราง 28 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ระหว่างวิทยาเขต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ในแต่ละวิทยาเขตมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการด้านกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิทยาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างวิทยาเขต	.183	2	.092	.903
ความคลาดเคลื่อน	186.128	1833	.102	
รวม	186.312	1835		

จากตาราง 29 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม ระหว่างวิทยาเขต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ในแต่ละวิทยาเขตมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการด้านการบริการสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิทยาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างวิทยาเขต	7.813	2	3.907	19.610 *
ความคลาดเคลื่อน	365.176	1833	.199	
รวม	372.990	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 30 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย ระหว่างวิทยาเขต มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีวิทยาเขตอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านวัฒนธรรมไทย แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 31

ตาราง 31 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในวิทยาเขต ของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย

$\bar{x}$	เทคนิคกรุงเทพฯ	บพิตรพิมุข มหาเมฆ (3.34)	พระนครใต้ (3.18)
เทคนิคกรุงเทพฯ (3.22)		*	
บพิตรพิมุข มหาเมฆ (3.34)			*
พระนครใต้			

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 31 พบว่า นักศึกษาต่างวิทยาเขตมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ กับ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ กับวิทยาเขตพระนครใต้ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างวิทยาเขตของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างวิทยาเขต	.823	2	.412	7.166 *
ความคลาดเคลื่อน	105.273	1833	.057	
รวม	106.096	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 32 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน ระหว่างวิทยาเขต มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีวิทยาเขตอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 33

ตาราง 33 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในวิทยาเขต ของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน

$\bar{x}$	เทคนิคกรุงเทพ	บพิตรพิมุข มหาเมฆ (2.88)	พระนครใต้ (2.82)
เทคนิคกรุงเทพ (2.85)		*	
บพิตรพิมุข มหาเมฆ (2.88)			*
พระนครใต้			

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 33 พบว่า นักศึกษาต่างวิทยาเขตมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ กับ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ กับวิทยาเขตพระนครใต้ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม	1.731	3	.577	3.982 *
ความคลาดเคลื่อน	265.396	1832	.145	
รวม	267.127	1835		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 34 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan 's Multiple Range Test ดังตาราง 35

ตาราง 35 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพด้านอาคารสถานที่

$\bar{x}$	มากกว่า 3.00 (3.09)	2.51 - 3.00 (3.04)	2.00 - 2.50 (3.07)	น้อยกว่า 2.00
มากกว่า 3.00 (3.09)		*		
2.51 - 3.00				
2.00 - 2.50				
น้อยกว่า 2.00 (2.95)	*		*	

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 35 พบว่า นักศึกษาต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ที่มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.50 คะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม	1.820	3	.607	5.316 *
ความคลาดเคลื่อน	209.091	1832	.114	
รวม	210.911	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 36 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 37

ตาราง 37 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

$\bar{x}$	มากกว่า 3.00	2.51 - 3.00 (2.74)	2.00 – 2.50	น้อยกว่า 2.00
มากกว่า 3.00 (2.80)		*		
2.51 – 3.00 (2.74)				
2.00 – 2.50 (2.81)		*		
น้อยกว่า 2.00				

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 37 พบว่า นักศึกษาต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม	2.924	3	.975	6.640 *
ความคลาดเคลื่อน	268.895	1832	.147	
รวม	271.819	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 38 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan 's Multiple Range Test ดังตาราง 39

ตาราง 39 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

$\bar{x}$	มากกว่า 3.00	2.51 - 3.00 (2.43)	2.00 - 2.50	น้อยกว่า 2.00
มากกว่า 3.00 (2.49)		*		
2.51 - 3.00				
2.00 - 2.50 (2.52)		*		
น้อยกว่า 2.00 (2.55)		*		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 39 พบว่า นักศึกษาต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.50 คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 40 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม	.927	3	.309	3.054 *
ความคลาดเคลื่อน	185.384	1832	.101	
รวม	186.312	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ α .05

จากตาราง 40 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านการบริการสังคม แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 41

ตาราง 41 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม

$\bar{x}$	มากกว่า 3.00 (2.72)	2.51 - 3.00	2.00 - 2.50	น้อยกว่า 2.00
มากกว่า 3.00				
2.51 - 3.00 (2.68)	*			
2.00 - 2.50				
น้อยกว่า 2.00 (2.61)	*			

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 41 พบว่า นักศึกษาต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านการบริการสังคม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 คะแนนเฉลี่ยสมมน้อยกว่า 2.00 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 42 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม	4.439	3	1.480	7.356 *
ความคลาดเคลื่อน	368.550	1832	.201	
รวม	372.990	1835		

* แตกต่างกันที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 42 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านวัฒนธรรมไทย แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Duncan's Multiple Range Test ดังตาราง 43

ตาราง 43 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย

$\bar{x}$	มากกว่า 3.00 (3.29)	2.51 - 3.00 (3.25)	2.00 - 2.50 (3.25)	น้อยกว่า 2.00
มากกว่า 3.00				
2.51 - 3.00				
2.00 - 2.50				
น้อยกว่า 2.00 (3.01)	*	*	*	

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 43 พบว่า นักศึกษาต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านวัฒนธรรมไทย มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.50 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 44 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ที่มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม	1.167	3	.389	6.794 *
ความคลาดเคลื่อน	104.928	1832	.057	
รวม	106.096	1835		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 44 ปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีเจต

คติดต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกัน จึงนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับรายคู่ด้วยวิธี Duncan 's Multiple Range Test ดังตาราง 45

ตาราง 45 การทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน

$\bar{x}$	มากกว่า 3.00	2.51 - 3.00	2.00 - 2.50	น้อยกว่า 2.00
มากกว่า 3.00 (2.88)				
2.51 - 3.00 (2.83)	*		*	
2.00 - 2.50 (2.87)				
น้อยกว่า 2.00 (2.79)	*		*	

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $\alpha .05$

จากตาราง 45 พบว่า นักศึกษาต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 กับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.50 กับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยระหว่างเพศหญิงและชาย
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษาที่อยู่วิทยาเขตต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีวิทยาเขตเป็นชั้น (Strata) และวิชาเอกเป็นหน่วยการสุ่ม มีจำนวนทั้งสิ้น 1,836 คน โดยวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จำนวน 845 คน วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ จำนวน 645 คน และวิทยาเขตพระนครใต้ จำนวน 346 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการบริการทางวิชาการ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ 15 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอน 15 ข้อ ด้านกิจกรรมนักศึกษา 15 ข้อ ด้านการบริการสังคม 15 ข้อ และด้านวัฒนธรรมไทย 15 ข้อ รวมทั้งสิ้น 75 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบ 4 มาตรา โดยแบ่งเป็นมากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่ออาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชาเอก ทั้งที่อยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. กำหนดวันเวลา ที่จะไปเก็บข้อมูล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลระหว่างเดือน สิงหาคม 2547 ถึงเดือน ตุลาคม 2547
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามวัน เวลาที่กำหนด
4. นำแบบสอบถามแต่ละฉบับมาตรวจให้คะแนนเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และ วิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ มีเจตคติที่ดีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยทางด้าน วัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม ตามลำดับ และมีเจตคติที่ไม่ดีด้านกิจกรรมนักศึกษา

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตพระนครใต้ มีเจตคติที่ดีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยทางด้านวัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านกิจกรรมนักศึกษาตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งสามวิทยาเขตแล้วพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีเจตคติที่ดีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม ตามลำดับ และมีเจตคติที่ไม่ดีด้านกิจกรรมนักศึกษา และเมื่อพิจารณารวมทุกด้านแล้วนักศึกษามีเจตคติในระดับดีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีเจตคติต่อการบริการทาง วิชาการของมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่ ด้านวัฒนธรรมไทย และรวมทุกด้าน ระหว่างนัก ศึกษาชายและนักศึกษานหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเจตคติด้าน การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการสังคม นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษานหญิง มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยด้านวัฒนธรรมไทยอยู่ในระดับดีมาก ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการ สอน และด้านการบริการสังคม อยู่ในระดับดี ส่วนด้านกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับไม่ดี นักศึกษา

ชายมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการบริการสังคมอยู่ในระดับดี ส่วนด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับไม่ดี

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างระดับชั้นปีมีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาด้านการบริการสังคม ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และโดยรวมทุกด้าน นักศึกษาระดับชั้นปี 1 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับชั้นปีอื่น ด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาระดับชั้นปี 4 (ต่อเนื่อง) มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับชั้นปีอื่น ด้านวัฒนธรรมไทย นักศึกษาระดับชั้นปี 3 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับชั้นปีอื่น

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และวิทยาเขตพระนครใต้ มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีเจตคติด้านการจัดการเรียนการสอน ดีกว่านักศึกษาวิทยาเขตพระนครใต้ ระหว่างวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และวิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยด้านวัฒนธรรมไทย และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆมีเจตคติด้านวัฒนธรรมไทยและรวมทุกด้านที่ดีกว่านักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ระหว่างวิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัฒนธรรมไทย และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ มีเจตคติด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัฒนธรรมไทย และรวมทุกด้าน ที่ดีกว่า นักศึกษาวิทยาเขตพระนครใต้

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีเจตคติต่อแต่ละด้าน และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการสังคม ด้านวัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอื่น ด้านการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 ถึง 2.50 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอื่น ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.00 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอื่น

6. การอภิปรายปัญหา

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีเจตคติที่ดีต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยโดยรวมทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่านักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการบริการทางวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการสังคม ด้านวัฒนธรรมไทย เท่านั้น ยังคงต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับที่ดีที่สุดจะดี และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีด้านวัฒนธรรมไทย ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม ตามลำดับ ส่วนเจตคติที่ไม่ดีคือ ด้านกิจกรรมนักศึกษา แต่ยังไม่ถึงระดับไม่ดีที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับ สมหมาย ดอกไม้ (2535 : 114) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และ อำพัน อ่องเอี่ยม (2541 : 139) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านกิจกรรมนักศึกษา ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นั้นแสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา บริการต่างๆที่องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษา และชมรมต่างๆที่จัดทำให้นักศึกษามีส่วนร่วมแสดงออกน้อย อาจเป็นสาเหตุให้นักศึกษาเบื่อหน่ายกิจกรรม สิ่งเหล่านี้นมหาวิทยาลัยควรเอาใจใส่ดูแลอย่างจริงจัง ถ้ามหาวิทยาลัยสามารถกระทำได้ อาจจะทำให้นักศึกษามีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อยู่ในระดับดีที่สุด

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่าเพศมีผลต่อเจตคติด้านอาคารสถานที่ วัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน ส่วนเจตคติด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าเพศไม่มีผลต่อเจตคติทางด้านดังกล่าว

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่ศึกษาอยู่ต่างระดับชั้นปี มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า นักศึกษาระดับชั้นปี 1 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับชั้นปีอื่น ในด้านการบริการสังคม ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และโดยรวมทุกด้าน อาจเนื่องจากช่วงอายุที่พบว่า นักศึกษาระดับชั้นปี 1

เป็นนักศึกษาใหม่ที่มีทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิน้อย ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งด้านสังคมและการเรียนมากกว่า เพื่อได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษาและปรับตัวกับสภาพแวดล้อมทั่วไป นักศึกษาระดับชั้นปี 3 มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับระดับชั้นปีอื่นในด้านวัฒนธรรมไทย อาจเนื่องจาก หลังจากที่นักศึกษาเรียนรู้ในระดับชั้นปี 1 และระดับชั้นปี 2 ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้และมีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะทำความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ส่วนนักศึกษาระดับชั้นปี 4 (ต่อเนื่อง) มีเจตคติที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับชั้นปีอื่นในด้านอาคารสถานที่ อาจเนื่องจาก นักศึกษาชั้นปี 4 (ต่อเนื่อง) คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาปีสุดท้าย ย่อมมีความเข้าใจสภาพความเป็นจริง พร้อมทั้งจะปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมตามสถานที่ที่เป็นอยู่

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพระหว่างวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ และ วิทยาเขตพระนครใต้ มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยทางด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากแต่ละวิทยาเขตที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่มีสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน เช่น เจ้าหน้าที่ต่างบุคลิกภาพ บรรยายภาควิชาการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์บริการนักศึกษาในด้านต่างๆ แตกต่างกัน ตลอดจนอุปนิสัยและบุคลิกภาพของนักศึกษาแต่ละวิทยาเขตแตกต่างกัน ซึ่งมีผลมาจากอิทธิพลกลุ่ม ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 59 – 60) กล่าวว่า องค์ประกอบด้านการเรียนการสอน บรรยายภาควิชาการเรียนการสอน จะเป็นสิ่งส่งเสริมสนับสนุนพัฒนานักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และบุคลิกภาพกับอุปนิสัยของนักศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนทำให้นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการนักศึกษาแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ นาคนฤทัย (2540 : 110) พบว่านักศึกษาที่อยู่ในแผนกวิชาต่างกัน ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกัน ดังที่ แอลพอร์ท (Alport. 1935) กล่าวว่า สภาพความพร้อมของจิตจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้รับ ถ้าได้รับประสบการณ์ที่ดีก็จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดี ก็แสดงความรู้สึกในด้านเจตคติที่ไม่ดี ดังนั้นเมื่อนักศึกษาอยู่ต่างวิทยาเขตกัน ย่อมมีความรู้สึกต่อสิ่งที่ประสบมาแตกต่างกัน สำหรับเจตคติด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการสังคม นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานที่ สภาพอาคารของทั้งสามวิทยาเขตคล้ายกัน มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการจัดกิจกรรมบริการสังคมในรูปแบบเดียวกัน

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในแต่ละด้าน และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 ถึง 2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51 ถึง 3.00 มีเจตคติต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 ถึง 2.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการสังคม และด้านวัฒนธรรมไทย นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีเจตคติแตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 ประกอบกับเมื่อพิจารณานักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 พบว่า มีเจตคติดีที่สุดเมื่อเทียบกับนักศึกษาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอื่น ในด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการสังคม ด้านวัฒนธรรมไทย และโดยรวมทุกด้าน และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 ถึง 2.50 มีเจตคติที่ดีที่สุดในด้านการจัดการเรียนการสอน ในทางตรงกันข้าม นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีเจตคติที่ดีที่สุดในด้านกิจกรรมนักศึกษาเมื่อเทียบกับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีความต้องการการแนะนำให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียน การพัฒนาตนเอง และการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม เช่น ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียน การเลือกสาขาวิชาที่จะเรียน โครงสร้างหลักสูตรและบริการด้านต่างๆ เป็นพิเศษมากกว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 ถึง 2.50 และมากกว่า แต่ในด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่านักศึกษาในช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงของการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจ มีสภาพทางอารมณ์รุนแรง ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ ชอบอิสระ ชอบอยู่เป็นกลุ่ม ทำให้ลักษณะการคิดทำกิจกรรมนักศึกษา อาจมีปัญหาด้านการแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการทำกิจกรรม อย่างเช่น นักศึกษาที่แบ่งเวลาไปทำกิจกรรมนักศึกษามากกว่าเวลาเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสมอาจต่ำลงได้

7. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยแสดงว่านักศึกษามีเจตคติที่ไม่ดีด้านกิจกรรมนักศึกษา ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรจะนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา และปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยอื่นๆ ที่คาดว่า จะมีอิทธิพลต่อเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างด้วย เช่น ภูมิปัญญา และคณะวิชาที่ศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ นาคนฤทัย. (2540). สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์. (2543). ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น(1997).
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). การจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : หน่วยการศึกษานิสิตศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู.
- ทวีศักดิ์ วงษ์ธานี. (2545). ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัชรินทร์ เศรษฐ. (2536). โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชา วัชรวารการณ. (2537). การบริหารกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมชาย บุญญบาล. (2541). ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาคณะการจัดการศึกษานักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลาง ที่จัดการเรียนการสอนด้านการบริหารธุรกิจ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมหมาย ดอกไม้. (2535). สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์

และนักศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุพิศวง ธรรมพันทา. (2532). *พื้นฐานวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ : ดี.ดี.บุ๊คสโตร์.

สุพัตรา สุภาพ. (2543). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครั้ว ศาสนา ประเพณี*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุวัฒนา วิธวัฒนพงศ์. (2542). *ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการหน่วยทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. ปรินญานิพนธ์.กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลำนำว ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจกรรมนักศึกษา : พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

อำพัน อ่องเอี่ยม. (2541). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Allport, G.W. (1935). *Handbook of social psychology*. Worcester, Mass : Clark Univ.Press.

Bem, D.J. (1972). *Advances in experimental social psychology*. New York. : Academic Press.

Campbell, D.T., (1950). *Psychology*. Bull.

Culp Marguerite Mc Gann. (1981). *Dissertation Abstracts International*. Florida : 547-A.

Fishbein, M. (1967). *Reading in attitude theory and measurement*. New York. : Wiley.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.

Katz, D. (1960). *Publ. Opin. Quart*,24.

Likert, R., (1932). *Arch. Psychol*.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาต่อการบริการทางวิชาการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หรือเติมข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. ระดับชั้นปี

☐ ปี 1 ☐ ปี 2 ☐ ปี 3 ☐ ปี 4
☐ ปี 3 ต่อเนื่อง ☐ ปี 4 ต่อเนื่อง

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม

☐ ต่ำกว่า 2.00 ☐ 2.00 - 2.50 ☐ 2.51 - 3.00 ☐ 3.01 ขึ้นไป

4. ชื่อสถานศึกษา

☐ เทคนิคกรุงเทพฯ ☐ บพิตรพิมุขมหาเมฆ ☐ พระนครใต้

5. รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท ☐ สูงกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีข้อความความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริการของมหาวิทยาลัย ผลของการตอบจะเป็นแนวทางเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริการของสถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ขอให้ท่านพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านโดยเติมเครื่องหมาย / เพียงข้อเดียวลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
	<u>ด้านอาคารสถานที่</u>				
1	ควรจัดให้มีโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์เพื่อให้ความรู้จำนวนมากเพียงพอ				
2	ควรจัดบริการข่าวสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วทั้งวิทยาเขต				
3	ควรเพิ่มจำนวนตู้โทรศัพท์สาธารณะ				
4	ควรเพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ส่วนกลางของอาคารเรียน				
5	ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำทุกอาคารเรียน				
6	ภายในวิทยาเขตมีจุดบริการน้ำดื่มฟรีมากเพียงพอ				
7	บริเวณทางเดินมีระบบไฟฟ้าที่สว่างทั่วถึง				
8	สภาพแวดล้อมบริเวณโรงอาหารควรสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ				
9	ภาชนะที่ใช้ใส่อาหารควรผ่านการทำความสะอาดด้วยความร้อน				
10	ต้องการให้ลดจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย				
11	ชุดเก้าอี้ม้าหินบริเวณรอบอาคารเรียนมีจำนวนน้อยเกินไป				
12	ควรปรับปรุงสวนหย่อมให้มีความสวยงาม				
13	ควรจัดบริเวณพื้นที่จอดรถสำหรับนักศึกษา				
14	กระดานประชาสัมพันธ์มีปริมาณน้อยเกินไป				
15	ห้องน้ำควรได้รับการทำความสะอาดทุกวัน				
	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u>				
16	อาจารย์มีการแจ้งจุดมุ่งหมายรายวิชาชัดเจน				
17	อาจารย์พยายามเร่งสอนเพื่อให้ครบบทเรียน				
18	อาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยายมากเกินไป				
19	กิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้				
20	ผู้สอนตั้งคำถามให้นักศึกษารู้จักคิดตัดสินใจด้วยตนเอง				
21	อุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษามีครบเพียงพอ				
22	อุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษามีความสอดคล้องกับเนื้อหา				
23	สื่อการสอนทำให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น				
24	ข้อสอบครอบคลุมภายในเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายรายวิชา				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
25	มาตรฐานให้คะแนนยุติธรรมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้				
26	เนื้อหาที่สอนเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน				
27	เนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียนแต่ละวิชา				
28	อาจารย์ผู้สอนให้ความเป็นกันเอง				
29	นักศึกษาต้องการจัดตารางเรียนด้วยตนเอง				
30	มีการปฐมนิเทศ บอกหลักสูตร ระเบียบการ วิธีการปฏิบัติตน ทำให้ นักศึกษาเข้าใจชัดเจน				
	<u>ด้านกิจกรรมนักศึกษา</u>				
31	นักศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการภายในองค์การนักศึกษา				
32	นักศึกษาได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ในงานกีฬาภายในวิทยาเขต				
33	นักศึกษามีโอกาสจัดการบริหารชมรมด้วยตัวนักศึกษาเอง				
34	นักศึกษามีการจัดกิจกรรมหารายได้เข้าชมรมอย่างสม่ำเสมอ				
35	นักศึกษาได้รับความสนุกสนานจากงานกีฬาภายในวิทยาเขต				
36	นักศึกษาได้ฝึกทักษะการเล่นกีฬาจากงานกีฬาภายใน				
37	นักศึกษามีความกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม				
38	องค์การนักศึกษามีประโยชน์น้อยมาก				
39	การจัดตั้งชมรมของนักศึกษา จัดได้น่าสนใจ				
40	มีกิจกรรมชมรมให้นักศึกษาเลือกมากเพียงพอ				
41	วิทยาเขตสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาน้อยไป				
42	นักศึกษาเบื่อหน่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม				
43	นักศึกษาแต่ละชมรมมีลักษณะต่างคนต่างอยู่				
44	ประสบการณ์จากกิจกรรมนักศึกษา ช่วยในการประกอบอาชีพ				
45	ควรมีใบรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปสมัครงาน				
	<u>ด้านการบริการสังคม</u>				
46	จัดนิทรรศการทางวิชาการโดยให้นักศึกษาทั่วไปเข้าชมได้				
47	นักศึกษานำวัสดุฝึก มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของส่งมอบให้ลานกีฬาภายใน ชุมชน				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
48	นักศึกษาควรให้ความร่วมมือบริจาคโลหิต				
49	จัดขบวนรณรงค์เสริมสร้างประชาธิปไตยในชุมชน				
50	ควรให้ความร่วมมือกับชุมชนจัดกิจกรรมวันเด็ก				
51	การออกค่ายพัฒนาชนบทถือเป็นการช่วยเหลือสังคม				
52	นักศึกษาต้องการบริจาคหนังสือให้ห้องสมุดของสำนักงานเขต				
53	ควรอนุญาตให้นักศึกษาทั่วไปใช้บริการห้องสมุดของวิทยาเขตได้				
54	จัดกิจกรรมวันนัดพบแรงงานเฉพาะนักศึกษาภายในวิทยาเขต เท่านั้น				
55	สนามกีฬาภายในวิทยาเขตมีให้บริการบุคคลภายในวิทยาเขตเท่านั้น				
56	จัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับ ชุมชน				
57	นักศึกษาให้ความช่วยเหลือจัดสถานที่ และเครื่องขยายเสียงเพื่อกิจกรรมเอโรบิค				
58	นักศึกษาเป็นอาสาสมัครดูแลป้ายรถประจำทาง และสะพานลอย				
59	นักศึกษายังเด็กเกินไปที่จะเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้อื่น				
60	นักศึกษาไม่มีเวลาที่จะเป็นอาสาสมัครเลี้ยงเด็กด้อยโอกาส				
	<u>ด้านวัฒนธรรมไทย</u>				
61	ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและเงินทอง				
62	ศาสนาคือเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สนับสนุนคนกระทำความดี				
63	ควรกล่าวคำขอโทษเมื่อเดินเฉียดกรายผู้ใหญ่				
64	นักศึกษาควรเคารพผู้ที่มีอาวุโสมากกว่า				
65	มวยไทยเป็นศิลปะป้องกันตัวที่ล้าสมัย				
66	แฮมเบอร์เกอร์และแซนวิชเป็นอาหารที่สะดวกเหมาะสมกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน				
67	นักศึกษาต้องรับฟังคำกล่าวเตือนจากคุณครูด้วยความจริงใจ				
68	ลักษณะของผู้มีการศึกษาสูงควรพูดภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ				
69	ดนตรีไทยมีทำนองไพเราะ น่าฟัง				
70	พิธีไหว้ครูมีคุณค่าควรแก่การส่งเสริม				
71	การแต่งเครื่องแบบนักศึกษาเป็นการให้เกียรติสถานศึกษา				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
72	ควรทดแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ				
73	การทำบุญตักบาตร สามารถทำได้เฉพาะวันสำคัญเท่านั้น				
74	นักศึกษาควรเชื่อฟังผู้ปกครองเนื่องจากท่านรักและหวังดีต่อเราเสมอ				
75	การแต่งเครื่องแบบนักศึกษาเป็นการฝึกวินัยตนเอง				

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส ประสงค์

วุฒิ ค.บ. (คณิตศาสตร์) มศว. (ปทุมวัน) ปี 2522
ค.ม. (สถิติการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2526
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
ตำแหน่งงาน หัวหน้าแผนกวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
สอนวิชาคณิตศาสตร์ แคลคูลัส สถิติ
งานวิจัย การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องอนุพันธ์ฟังก์ชันพีชคณิต
(ได้รับทุนอุดหนุน จาก สกว.) 2542

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ ไชยวิน

วุฒิ ค.บ. (คณิตศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2515
น.บ. (นิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2524
ค.ม. (การศึกษาคณิตศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2520
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
ตำแหน่งงาน หัวหน้าคณะวิชาศึกษาทั่วไป
อาจารย์ ประจำแผนกวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ สอนวิชาคณิตศาสตร์ แคลคูลัส สถิติ
งานวิจัย การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องอนุพันธ์ฟังก์ชันพีชคณิต
(ได้รับทุนอุดหนุน จาก สกว.) 2542

นางสาวกัลยา วรรณโกภา

วุฒิ วท.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2527
ค.ม. (การศึกษาคณิตศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2533
ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ 2 ระดับ 7
ตำแหน่งงาน อาจารย์ ประจำแผนกวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ สอนวิชาคณิตศาสตร์ แคลคูลัส สถิติ
งานวิจัย การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องอนุพันธ์ฟังก์ชันพีชคณิต
(ได้รับทุนอุดหนุน จาก สกว.) 2542

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับเตรียมสอบวิชา คณิตศาสตร์-
ทั่วไป (ได้รับทุนอุดหนุน จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล) 2547

นางสาววรรณดี สุขเข้ม

วุฒิ	วท.บ. (คณิตศาสตร์) มศว. (ประสานมิตร) ปี 2540 กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มศว. (ประสานมิตร) ปี 2546
ตำแหน่งทางวิชา	อาจารย์ 1 ระดับ 5
ตำแหน่งงาน	อาจารย์ ประจำแผนกวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ สอนวิชาคณิตศาสตร์ แคลคูลัส สถิติ
งานวิจัย	การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับเตรียมสอบวิชาคณิตศาสตร์- ทั่วไป (ได้รับทุนอุดหนุน จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล) 2547

